

วารสารครูพิบูล

Journal of Faculty of Education
Pibulsongkram Rajabhat University

ISSN 2351 - 0943

Vol.3 No.1

ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2559

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

วารสารครุพิบูล

Journal of Faculty of Education Pibulsongkram Rajabhat University

เจ้าของ

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

บรรณาธิการที่ปรึกษา

คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

บรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุ เจริญวงศ์ระยับ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

รองบรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิคม นาคอ้าย

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

กองบรรณาธิการ

ศาสตราจารย์ ดร.ผดุง อารยะวิญญู

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ศาสตราจารย์ ดร.บุญเรียง ขจรศิลป์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รองศาสตราจารย์ ดร.ดุขฎิ โยเหลา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนาศ แสงศักดิ์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาดี ปณะราช

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

รองศาสตราจารย์ ดร.ดิเรก อธิระภูธร

มหาวิทยาลัยนเรศวร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณะ บรรจง

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

อาจารย์ ดร.สุพัสร์ ช่างพินิจ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

อาจารย์ ดร.ปิยลักษณ์ พุกกะวัน

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

อาจารย์ ดร.ณิรดา เวชญาลักษณ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

อาจารย์ ดร.ปิยมนัส วรวิทย์รัตนกุล

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

กำหนดการเผยแพร่	ปีละ 2 ฉบับ มกราคม ถึง มิถุนายน และ กรกฎาคม ถึง ธันวาคม
ปีที่ 3 ฉบับที่ 1	มกราคม ถึง มิถุนายน 2559
จำนวน	150 เล่ม
การเผยแพร่	มอบให้หอสมุด สถาบันการศึกษาและหน่วยงานของรัฐ
ติดต่อ	กองบรรณาธิการวารสารครูพิบูล คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม (ส่วนวังจันทน์) ต.ในเมือง อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000 โทรศัพท์ 088-7843587 โทรสาร 055-230597 Email: psrueduj@gmail.com
พิมพ์ที่	บริษัท โฟกัส พรินติ้ง จำกัด 110/212 ถนนพระองค์ดำ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 65000 โทร. 055-225037

วารสารครุฑปีที่ 3 ฉบับที่ 1 มกราคม ถึง มิถุนายน 2559 เป็นปีที่ 3 ฉบับที่ 6 ของการดำเนินการ
พัฒนาวารสารของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มีบทความตีพิมพ์จำนวน 5 บทความ เป็น
บทความวิจัยทั้งหมด ประกอบด้วยบทความวิจัยทางการศึกษาพิเศษจำนวน 2 บทความ บริหารการศึกษา 2
บทความ และเทคโนโลยีการศึกษา 1 บทความ

ในปี 2556 ทางวารสารได้ดำเนินการครบ 3 ปี และจะนำวารสารเข้าสู่ฐานข้อมูล TCI ภายในต้นปี
2560 และจะพัฒนาวารสารให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องต่อไป

อนุ เจริญวงศ์ระยับ
บรรณาธิการวารสารครุฑ
มิถุนายน 2559

บทความวิจัย

การศึกษาการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 39 จังหวัดพิษณุโลก

A study of power usage of School Administrators Under the Secondary Education
Service Area Office 39 Phitsanulok

อภิรัฐพงศ์ สุกิจประภานนท์ นิคม นาคอ้าย*

1

แนวทางการดำเนินงานแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลในโรงเรียนต้นแบบการเรียนรู้รวม สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก

Guideline for the Operation of Individualized Education Program in the Inclusive Pilot
Schools under Phitsanulok Educational Service Area Office

ประภาพร ปาจิตร ศิริวิมล ใจงาม*

10

การพัฒนาแอปพลิเคชัน เรื่องระบบเลขฐาน วิชาคณิตศาสตร์คอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

The Development of Mobile Application in Mathematics for Computer Subject about
Base Number System for Second Year Students of Vocational Certificate Majoring in
Business Computer

อาพร มณีนิล* คุณอนันท์ นิรมล กฤธยากาญจน์ ไตพิทักษ์

22

การศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาการให้บริการนักศึกษาพิการของศูนย์บริการสนับสนุน
นักศึกษาพิการ ในระดับอุดมศึกษา

A Study of and Proposed Guidelines for the Development of Students with Disabilities
in Disabilities Support Services Center at Higher Education Institutes

วันทนา สวนเศรษฐ* สุวพัชร ช่างพินิจ

34

การศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริม
การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกลุ่ม 5 ขุนศึก

A Study of Conditions and Guideline for Internal Supervision Performance in School under
Province Non-formal and Informal Education Supporting Office in 5 Khunsuk Group

อุทัยรัตน์ แสงพระจันทร์* อุดลย์ วังศรีคุณ

49

**การศึกษาการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จังหวัดพิษณุโลก**

อภิรัฐพงศ์ สุกิจประภานนท์

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

นิคม นาคอ้าย¹

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

รับต้นฉบับ: 31 มกราคม 2559 รับตีพิมพ์: 11 เมษายน 2559

บทความวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อเพื่อการศึกษาการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 10 โรงเรียน ประชากรจำนวน 916 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 269 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จังหวัดพิษณุโลก 5 ฐาน คือ ฐานอำนาจการให้รางวัล ฐานอำนาจการบังคับหรือลงโทษ ฐานอำนาจทางกฎหมาย ฐานอำนาจการอ้างอิง และฐานอำนาจที่เกิดจากการเป็นผู้เชี่ยวชาญ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการศึกษา พบว่าการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จังหวัดพิษณุโลก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.83$) เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับจากสูงสุดไปต่ำสุดคือ อำนาจจากการให้รางวัล การบังคับหรือลงโทษ อำนาจจากการอ้างอิง อำนาจทางกฎหมายและอำนาจที่เกิดจากการเป็นผู้เชี่ยวชาญ

คำสำคัญ : ฐานอำนาจ, ผู้บริหารสถานศึกษา

¹ การติดต่อและการร้องขอบทความนี้ กรุณาส่งถึง นิคม นาคอ้าย คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม E-mail: kom_jan@hotmail.com

A study of power usage of School Administrators Under the Secondary Education Service Area Office 39 Phitsanulok

Abhiratthaphong Sugidpraphanon

Pibulsongkram Rajabhat University

Nikom Nakai¹

Pibulsongkram Rajabhat University

Received: 31 January 2016 Accepted: 11 April 2016

Research Article

The objective of this research study was to examine the power usage of school administrators under the Phitsanulok Secondary Educational Service Area Office 39. The population of the study consisted of 916 people and the samples were 269 people. Research instrument was a questionnaire surveying opinions of the power usage of the school administrators in five aspects including Rewarding power base, Coercive power base, Legitimate power base, Reference power base, and Expertise power base. The data were analyzed using percentage, mean and standard deviation.

The findings indicated that, overall, the power usage of the school administrators under the Phitsanulok Secondary Educational Service Area Office 39 was at a high level ($\bar{x} = 4.83$). When each aspect was ranked from the highest to the lowest, it was as follows; the Rewarding power base, Coercive power base, Reference power base, Legitimate power base, and Expertise power base.

Keywords: power based, school administrators

¹Correspondence concerning this article and requests for reprints should be addressed to Nikom Nakai Pibulsongkram Rajabhat University E-mail: kom_jan@hotmail.com

บทนำ

บทบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ฉบับนี้ในหมวด 1 มาตรา 9 กล่าวถึงการจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลักการ มีเอกภาพด้านนโยบาย และมีความหลากหลายใน การปฏิบัติให้ยึดหลัก การกระจายอำนาจ การบริหาร และการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา โดยตรง สถานศึกษานับได้ว่าเป็นองค์กรระดับปฏิบัติการที่สำคัญ ในการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายและ สร้างสรรค์ความเป็นมาตรฐานและคุณภาพให้เกิดขึ้น สังคมและชุมชนต่างคาดหวังและเชื่อมั่นว่าสถานศึกษา ยุคใหม่จะเป็นองค์กรหลักสำคัญของการสร้างความมั่นใจด้านมาตรฐานและคุณภาพของการจัดการศึกษาให้ เกิดขึ้นกับนักเรียนในท้องถิ่น หรือชุมชนนั้นๆได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยต้องอาศัยกระบวนการจัดการ บริหารที่ดี มีกลไกของการพัฒนาที่สอดคล้องสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบและเกิดขึ้นโดยความร่วมมือร่วมใจ จากบุคลากรในสถานศึกษาทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง (ชัยชาญ ศรีสังข์, 2549)

การใช้อำนาจในการบริหารงานของผู้บริหารนั้น ยังเป็นข้อสนทนากันอยู่เสมอว่าอำนาจมาจากแหล่ง อำนาจหรือฐานอำนาจใด ที่จะส่งผลสู่ความสำเร็จพร้อม ๆ กับความชอบธรรม หากพิจารณาในองค์ประกอบ จากสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วยบุคคลหลายฝ่าย ทั้งภายในและภายนอกองค์กรซึ่งมีจำนวนมากและมีภารกิจ ที่กว้างขวาง และหลากหลายต้องปฏิบัติ เป็นหน่วยงานระดับปฏิบัติการ ทำให้การทำงานบางครั้งปฏิบัติงานไม่ มีประสิทธิภาพ บางสถานการณ์ค่อนข้างมีปัญหาอุปสรรคและข้อจำกัด ดังนั้นพฤติกรรมการบริหารงานของ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงนับว่าเป็นเงื่อนไขสำคัญยิ่งที่จะทำให้ภารกิจหรือเป้าหมายการปฏิบัติงานจะบรรลุ ความสำเร็จหรือล้มเหลวได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับทักษะ ศักยภาพหรือพฤติกรรมการบริหารงานที่มาจากพื้นฐานการ ใช้อำนาจที่มีอยู่ว่าจะกระทำหรือปฏิบัติต่อบุคลากรในองค์กรอย่างไร บางครั้งในการบริหารงาน ในหน่วยงาน ให้ประสบความสำเร็จย่อมประสบปัญหาหลากหลายประการ อาจมีสาเหตุมาจากความแตกต่างของบุคลากร ในองค์กร และการใช้อำนาจของผู้บริหารระดับต่างๆ การที่ผู้บริหารใช้อำนาจหน้าที่ไม่เหมาะสมกับคนและงาน ย่อมทำให้งานประสบความล้มเหลว หรือได้ผลไม่ตรงตามเป้าหมาย การใช้อำนาจบังคับที่เคร่งเครียดมี กฎเกณฑ์อย่างเข้มงวด การทำงานที่มุ่งแต่ผลงานมากเกินไปโดยไม่คำนึงถึงผู้ร่วมงาน ย่อมมีผลกระทบต่อขวัญ และกำลังใจ ในบางครั้งผู้บริหารใช้อำนาจพร่ำเพรื่อ อ้างข้อกฎหมายหรือระเบียบต่าง ๆ มาใช้กับครูมากเกินไป หรือ การใช้อำนาจตามความพึงพอใจและอารมณ์ของตนเอง นอกจากนั้นการไม่ยึดหลักคุณธรรมเป็นพฤติกรรม ที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งในองค์กร ทำให้บรรยากาศการทำงานไม่สดใส คณะครูไม่ไว้วางใจซึ่งกันและกัน ขาดความสามัคคี มีการลาหรือขาด การมาทำงานสายผิดปกติ อันเป็นผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงาน ประกอบกับการใช้อำนาจที่มีชอบ ใช้เกินขอบเขต ไม่ใช่โดยสุจริตและไม่ตั้งอยู่บนพื้นฐานแห่งคุณธรรม (ศักดิ์ชัย ณรงค์หนู, 2543)

จากความเป็นมาดังกล่าวข้างต้นผู้ศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้ ฐานอำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะกรอบแนวคิดการใช้ฐานอำนาจของ เฟรนช์ และราเวน (French and Raven, 1959 อ้างถึงใน สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์, 2550) ได้แบ่งอำนาจเป็น 5 ฐานได้แก่ ฐานอำนาจจากการให้รางวัล ฐานอำนาจการบังคับหรือลงโทษ ฐานอำนาจทางกฎหมาย ฐานอำนาจจากการอ้างอิง และฐานอำนาจที่เกิดจากการเป็นผู้เชี่ยวชาญ จึงนำมาเป็นกรอบแนวคิดทางการศึกษาครั้งนี้

ดังนั้นการศึกษาว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้ใช้อำนาจฐานอำนาจใดบ้างมาน้อยเพียงใด จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจอย่างยิ่ง เพราะผลจากการศึกษาจะทำให้ผู้ศึกษาสามารถเข้าใจถึงผลของการบริหารโรงเรียน โดยการใช้ฐานอำนาจของผู้บริหารได้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับการใช้ฐานอำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา ให้บุคลากรเกิดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน รวมทั้งใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จังหวัดพิษณุโลก เพื่อให้เกิดการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาการศึกษาการใช้ฐานอำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาการใช้ฐานอำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 10 โรงเรียน เป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ส่วนกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอน ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างมาจากตารางของ เครซี่ มอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1986 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2554) จากประชากรครูผู้สอนจำนวน 876 คนได้ใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง 229 คน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้ใช้ประชากรทั้งหมดจำนวน 40 คนรวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 269 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ได้แก่ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนการสร้างเครื่องมือดังนี้

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และบทความต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้ทฤษฎีของ French and Raven ตลอดจนรายละเอียดวิธีการทำวิจัยเชิงสำรวจและเทคนิควิธีการในการจัดสร้างเครื่องมือ เพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม

2.2 ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม โดยได้ครอบคลุมเนื้อหาแต่ละด้านเกี่ยวกับการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จังหวัดพิษณุโลก

2.3 กำหนดรูปแบบและโครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถามในแต่ละตอนโดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก

2.4 ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามของ บุญชม ศรีสะอาด (2554 : 143)

2.5 ประมวลความรู้ที่ได้มาสร้างเป็นแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย

2.6 นำแบบสอบถามที่เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item congruence : IOC) พบว่ามีค่าอยู่ระหว่าง 0.5-1.00 หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ ความถูกต้องตามรูปแบบ (Format) และความถูกต้องของภาษา (Wording) พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.7 หาคุณภาพเครื่องมือโดยนำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จังหวัดพิษณุโลก ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้ มาคำนวณหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach (พิสนุ พองศรี, 2549) ได้ค่าเท่ากับ 0.92

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้ศึกษาขออนุมัติจัดทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

3.2 ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยการแจกและเก็บแบบสอบถามให้คณะผู้บริหารสถานศึกษา และคณะครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 269 ชุด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมประมวลผลสำเร็จรูป โดยดำเนินการ ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และคำนวณหาร้อยละ (Percentage)

2. การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยภาพรวมและรายด้านแล้วแปลความหมายค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง ผู้บริหารใช้อำนาจ อยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง ผู้บริหารใช้อำนาจ อยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง ผู้บริหารใช้อำนาจ อยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง ผู้บริหารใช้อำนาจ อยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง ผู้บริหารใช้อำนาจ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จังหวัดพิษณุโลกผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยทั้งในภาพรวมของด้านอำนาจที่เกิดจากการเป็นผู้เชี่ยวชาญ ด้านอำนาจการบังคับหรือลงโทษ ด้านอำนาจทางกฎหมาย ด้านอำนาจจากการอ้างอิงและด้านอำนาจจากการให้รางวัลตลอดจนผลการวิจัยเป็นรายข้อ ในภาพรวม พบว่า การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จังหวัดพิษณุโลก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยในอันดับสูงสุด คือด้านอำนาจจากการให้รางวัล ($\bar{X} = 4.12$) รองลงมาด้านอำนาจการบังคับหรือลงโทษ ($\bar{X} = 4.08$) อันดับที่สาม ด้านอำนาจจากการอ้างอิง ($\bar{X} = 4.07$) อันดับที่สี่ ด้านอำนาจทางกฎหมาย ($\bar{X} = 4.00$) อันดับสุดท้ายด้านอำนาจที่เกิดจากการเป็นผู้เชี่ยวชาญอยู่ ($\bar{X} = 3.98$)

1. ด้านอำนาจจากการให้รางวัล เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จังหวัดพิษณุโลก ที่มีค่าเฉลี่ยในอันดับสูงสุด คือผู้บริหารยกย่อง ชมเชย ให้กำลังใจหรือให้รางวัลลักษณะอื่นแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาตามโอกาสที่อำนวย ($\bar{X} = 4.32$) รองลงมาผู้บริหารพิจารณาความดีความชอบ เลื่อนหรือแต่งตั้งให้ผู้ใต้บังคับบัญชาดำรงตำแหน่งด้วยความเป็นธรรมอยู่ ($\bar{X} = 4.36$) อันดับที่สามผู้บริหารจัดสวัสดิการพิเศษในการทำงานให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาอยู่ ($\bar{X} = 4.13$) อันดับสุดท้ายผู้บริหารสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชาให้ได้ตำแหน่งที่สูงขึ้น ($\bar{X} = 3.98$)

2. ด้านอำนาจการบังคับหรือลงโทษ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จังหวัดพิษณุโลกที่มีค่าเฉลี่ยในอันดับสูงสุด คือ ผู้บริหารแสดงความไม่พอใจผู้ใต้บังคับบัญชาโดยการเฆี่ยนหรือไม่พูดคุยด้วยหากไม่ปฏิบัติตามมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.19$) รองลงมาผู้บริหารกดดันให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายโดยให้มีผลงานในระดับสูง ($\bar{X} = 4.18$) อันดับที่สามผู้บริหารควบคุมผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเข้มงวดในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.13$) อันดับสุดท้าย ผู้บริหารกำหนดวิธีการให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานตามวิธีของตนเอง ($\bar{X} = 3.93$)

3. ด้านอำนาจทางกฎหมาย เมื่อพิจารณาเป็นการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จังหวัดพิษณุโลกที่มีค่าเฉลี่ยในอันดับสูงสุด คือผู้บริหารใช้อำนาจหน้าที่ตามบทบาทของผู้บังคับบัญชา โดยแจ้งระเบียบกฎหมายให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทราบ ($\bar{X} = 4.08$) รองลงมา ผู้บริหารสั่งงานชัดเจน ละเอียดย ไม่คลุมเครือหรือซับซ้อนตามขั้นตอนของสายงานในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.27$) อันดับที่สาม ผู้บริหารมอบหมายงานให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติได้ตรงตามความรู้ความสามารถที่ได้ศึกษา ($\bar{X} = 4.02$) อันดับที่สุดท้ายผู้บริหารพิจารณาการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างตรงไปตรงมาเป็นไปตามระเบียบกฎหมายที่กำหนด ($\bar{X} = 3.88$)

4. ด้านอำนาจจากการอ้างอิง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลกที่มีค่าเฉลี่ยในอันดับสูงสุด คือผู้บริหารมีมนุษยสัมพันธ์เป็นกันเองและเข้าพบได้ง่าย ($\bar{X} = 4.21$) รองลงมาผู้บริหารเป็นบุคคลที่ผู้ใต้บังคับบัญชาให้ความเชื่อมั่น ศรัทธา ชื่นชม ($\bar{X} = 4.37$) อันดับที่สาม ผู้บริหารประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.13$) อันดับที่สุดท้ายผู้บริหารปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเป็นธรรมในทุกๆ ด้าน ($\bar{X} = 3.98$)

5. ด้านอำนาจที่เกิดจากการเป็นผู้เชี่ยวชาญ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จังหวัดพิษณุโลกที่มีค่าเฉลี่ยในอันดับสูงสุด คือผู้บริหารมีความสามารถในการวางแผนการปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.11$) รองลงมาผู้บริหารใช้ความสามารถเฉพาะตัวแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานได้รวดเร็วและถูกต้อง ($\bar{X} = 4.20$) อันดับที่สามผู้บริหารให้คำปรึกษา และคำแนะนำเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติงานกับผู้ใต้บังคับบัญชา ($\bar{X} = 3.99$) อันดับที่สุดท้ายผู้บริหารมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์งานหรือโครงการใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ($\bar{X} = 3.86$)

อภิปรายผล

การศึกษาการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จังหวัดพิษณุโลกผู้วิจัยได้อภิปรายผลการวิจัยในประเด็นที่สำคัญดังนี้การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จังหวัดพิษณุโลกมีการดำเนินงานในระดับมาก สอดคล้องกับ ครรชิต เอี่ยมคุ้ม (2546) ได้ศึกษาการใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ผลการศึกษาการใช้อำนาจของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า การใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร มีการใช้อำนาจมากและอารีย์ ชินสุวรรณ (2543) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจในการบริหารของผู้บริหารสตรีกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ผลการวิจัยพบว่าการใช้อำนาจ ในการบริหารงานของผู้บริหารสตรีมีการใช้อำนาจ โดยรวม ในระดับมากและการใช้อำนาจ แต่ละด้านส่วนใหญ่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอันดับสูงสุด ด้านอำนาจจากการให้รางวัล รองลงมาด้านอำนาจการบังคับหรือลงโทษ อันดับที่สามด้านอำนาจจากการอ้างอิง อันดับที่ดีด้านอำนาจทางกฎหมาย และอันดับสุดท้ายด้านอำนาจที่เกิดจากการเป็นผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งไม่สอดคล้องกับอารีย์ ชินสุวรรณ (2543) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจ ในการบริหารของผู้บริหารสตรีกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ผลการวิจัยพบว่าการใช้อำนาจ ในการบริหารงานของผู้บริหารสตรีมีการใช้อำนาจโดยรวมในระดับมากและการใช้อำนาจแต่ละด้านส่วนใหญ่ในระดับมาก ยกเว้นการใช้อำนาจเชื่อมโยงในระดับปานกลาง โดยมีการใช้อำนาจอ้างอิงสูงกว่าทุกอำนาจ และมีการใช้อำนาจเชื่อมโยงน้อยกว่าทุกอำนาจแต่การใช้อำนาจจากการให้รางวัลสูงกว่าทุกอำนาจนั้นถือเป็นการดี ซึ่งคลีนสไกล์ (Kshensky, 1990) เชื่อว่า การใช้อำนาจในทางที่ดีจะช่วยทำให้ผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นผู้นำที่เหมาะสมกับทุกสถานการณ์ นอกจากนี้ การใช้อำนาจที่ดีจะช่วยสร้างประสิทธิภาพให้แก่โรงเรียนอีกด้วยเขาจึงทำการวิจัยโดยเลือกศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางของนิวยอร์ก จำนวน 34 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูใหญ่ 34 คน ผู้ช่วยครูใหญ่ 113 คน และครู 375 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง แบบประเมินพฤติกรรมของผู้ผู้อำนวยการโรงเรียนในเรื่องการใช้พฤติกรรมบังคับ การใช้อำนาจหน้าที่และการใช้อิทธิพลอื่นๆ แบบสำรวจความต้องการพื้นฐานของโรงเรียนในเรื่องวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโรงเรียนภาวะผู้นำ บรรยากาศในโรงเรียน การสื่อสารระหว่างครู การสื่อสารกับผู้อำนวยการโรงเรียนและการปฏิบัติงานของครู ผลการวิจัยพบว่า การใช้อำนาจ ของผู้อำนวยการ โรงเรียนมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญกับประสิทธิผลของโรงเรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนใช้ทั้งอำนาจ หน้าที่และอิทธิพลในการบริหารโรงเรียนครูใหญ่ที่เป็นผู้นำอย่างชาญฉลาดและเหมาะสมกับสถานการณ์เสมอ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาค้นคว้าไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่าการใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียน ด้านอำนาจการให้รางวัลอยู่ในอันดับสูงสุด ดังนั้นการเสริมสร้างพลังอำนาจในด้านนี้ควรพิจารณาการให้รางวัลตามความเหมาะสมและเมื่อมีโอกาสอำนาจทั้งนี้การให้รางวัลเป็นการตอบแทนครูได้และยังเป็นการสร้างความพึงพอใจและเสริมสร้างกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู และควรเพิ่มในเรื่องของความยุติธรรมในการให้รางวัลผู้ใต้บังคับบัญชา

1.2 จากผลการวิจัยพบว่าการใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียน ด้านอำนาจการบังคับ เป็นอันดับรองลงมา ดังนั้น ผู้บริหารควรใช้พลังงานด้านนี้เมื่อจำเป็น ควรเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการสร้างระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน ตลอดจนแนวทางการปฏิบัติงานในโรงเรียนเกิดความรู้สึกร่วมรับผิดชอบต่อโรงเรียนเพื่อที่จะช่วยพัฒนาโรงเรียนและพัฒนานักเรียนให้เป็นเยาวชนที่ดี และเมื่อผู้ใต้บังคับบัญชาทำความผิดควรลงโทษผู้ใต้บังคับบัญชาที่กระทำความผิดตามสมควรกับความผิดด้วยความยุติธรรม โดยไม่เลือกที่รักมักที่ชัง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

การศึกษาการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จังหวัดพิษณุโลก ควรมีการวิจัยในเรื่องต่อไปนี้

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการใช้พลังอำนาจในด้านต่างๆ ที่นอกเหนือไปจากการใช้พลังอำนาจในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารให้เหมาะสมกับบุคคลที่ร่วมปฏิบัติงาน

2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานด้านต่างๆ ของโรงเรียน

2.3 ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพโดยผู้วิจัยเข้าไปอยู่ในพื้นที่เพื่อสังเกต สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมากกว่าเดิม

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553*
- ครรชิต เอี่ยมคุ้ม. (2546). *ศึกษาการใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาบริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร.*
- ชัยชาญ ศรีสังข์. (2549). *การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอคลอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (สาขาการบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.*
- พิสนุ พองศรี. (2549). *วิจัยทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เทียมฟ้าการพิมพ์.*
- ศักดิ์ชัย ณรงค์หนู. (2543). *ศึกษาพฤติกรรมด้านจริยธรรมผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (สาขาบริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์. (2550). *ภาวะความเป็นผู้นำ. กรุงเทพฯ : ส.เอเชียเพรส (1989).*
- อารีย์ ชินสุวรรณ. (2543). *ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจในการบริหารของผู้บริหารสตรีกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (สาขาบริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- Kshensky, M. (1990). *Principal Power and School Effectiveness : A Study of Urban Public Middle Schools. Dissertation Abstracts International. 51(6): 185.*

แนวทางการดำเนินงานแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลในโรงเรียนต้นแบบการเรียนรู้รวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก

ประภาพร ปาจิตร

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิษณุโลก

ศิริวิมล ใจงาม¹

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิษณุโลก

รับต้นฉบับ: 17 กรกฎาคม 2558 รับตีพิมพ์: 21 สิงหาคม 2558

บทความวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาการดำเนินงานแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ในโรงเรียนต้นแบบการเรียนรู้รวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก 2) ศึกษาแนวทางการดำเนินงานแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ในโรงเรียนต้นแบบการเรียนรู้รวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาปัญหาการดำเนินงานแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้าโครงการจัดการศึกษาพิเศษ และครูผู้สอนโรงเรียนต้นแบบการเรียนรู้รวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก จำนวน 18 คน รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) สำหรับการศึกษาแนวทางการดำเนินงานแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า

1. ปัญหาการดำเนินงานแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ในโรงเรียนต้นแบบการเรียนรู้รวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก พบปัญหาในทุกขั้นตอน ปัญหาที่พบมากที่สุดได้แก่ การดำเนินงานในขั้นตอนลงมือปฏิบัติ รองลงมาคือขั้นตอนตรวจสอบการดำเนินงาน ขั้นตอนการแก้ไขการดำเนินงาน และขึ้นวางแผน ประเด็นปัญหาที่พบได้แก่ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกไม่เพียงพอ โรงเรียนได้รับงบประมาณการดำเนินงานน้อย บุคลากรที่มีความรู้เฉพาะด้านการจัดการศึกษาพิเศษมีน้อย คอมพิวเตอร์และระบบอินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการปฏิบัติงานมีปัญหา ความคาดหวังของผู้นิเทศติดตามงานกับผู้ปฏิบัติไม่ค่อยสอดคล้องกัน ระบบการนิเทศติดตามผลยังไม่ค่อยดี จำนวนบุคลากรในโรงเรียนไม่สอดคล้องกับภาระงานที่ต้องทำ ระบบการส่งต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษระหว่างโรงเรียนไม่สมบูรณ์

2. แนวทางการดำเนินงานแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ในโรงเรียนต้นแบบการเรียนรู้รวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ผู้บริหารและคณะครูควรมีความตระหนัก และดำเนินการพัฒนาการดำเนินงานแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลให้มีประสิทธิภาพด้วยตนเอง โดยวิธีการที่หลากหลาย

คำสำคัญ : แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล, โรงเรียนต้นแบบการเรียนรู้รวม

¹ การติดต่อและการร้องขอบทความนี้ กรุณาส่งถึง ศิริวิมล ใจงาม คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏพิษณุโลก E-mail: jsirivimol@psru.ac.th

Guideline for the operation of Individualized Education Program in the inclusive pilot schools under Phitsanulok Educational Service Area Office

Prapaporn Pachit

Pibulsongkram Rajabhat University

Siriwimol Jai-ngam¹

Pibulsongkram Rajabhat University

Received: 17 July 2015 Accepted: 21 August 2015

Research Article

The purposes of this research were 1) to investigate the problems of the operation of individualized Education Program in the inclusive pilot schools under Phitsanulok Educational Service Area Office; and 2) to propose guidelines for the operation of individualized Education Program in the inclusive pilot schools under Phitsanulok Educational Service Area Office. To investigate the problems of the operation of individualized Education Program in the inclusive pilot schools, 18 administrators, special education supervisors and school teachers were interviewed. Interview data were analyzed using Content Analysis. To seek the guidelines for the operation of Individualized Education Program, 7 experts including director of special education center region 7, inspectors, administrators of an inclusive school, special education supervisors and academic staff were interviewed. Then, the data was analyzed by using Content Analysis.

The findings were as follows:

1. Problems of the operation of individualized Education Program in the inclusive schools were founded in all process. The Doing (D) process was founded to be most problematic, followed by Checking (C) process, Action (A) process, and Planning (P) process. The specific problems were founded on a lack of assistive technology, budget, special education teachers, computer and internet system, expectation between supervisors and teachers, unbalanced worked, supervision system, and transition system.

2. The guidelines for the operation of Individualized Education Program in the inclusive pilot schools under Phitsanulok Educational Service Area Office, were that both administrators and school teachers should enhance their self-awareness of the operation of Individualized Education Program by employing various effective ways to improve their work for students with special needs.

Keywords: individualized education program, inclusive pilot school

¹Correspondence concerning this article and requests for reprints should be addressed to Siriwimol Jai-ngam Pibulsongkram Rajabhat University E-mail: jsiriwimol@psru.ac.th

บทนำ

พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการพุทธศักราช 2551 มาตรา 8 ระบุไว้ว่า ให้สถานศึกษาในทุกสังกัดที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล โดยให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ และต้องมีการปรับปรุงแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในประกาศกระทรวงศึกษาธิการในทุกสังกัด และศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการอาจจัดการศึกษาสำหรับคนพิการทั้งในระบบนอกระบบ และตามอัธยาศัย ในรูปแบบที่หลากหลายทั้งการเรียนร่วม การจัดการศึกษาเฉพาะความพิการ รวมถึงการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพ การพัฒนาศักยภาพในการดำรงชีวิตอิสระ การพัฒนาทักษะพื้นฐานที่จำเป็น การฝึกอาชีพ หรือการบริการอื่นใด (สำนักบริหารการศึกษาศึกษาพิเศษ, 2551 : 3)

ประเทศไทยมีการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษมานาน ซึ่งในอดีตการจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษมานาน ซึ่งจะอยู่ในรูปแบบที่มีการแบ่งแยกให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษไปเรียนในโรงเรียนที่มีความเฉพาะด้าน ซึ่งสามารถตอบสนองลักษณะพิเศษและความต้องการของผู้เรียนได้เฉพาะ เช่น โรงเรียนการศึกษาพิเศษ ศูนย์เด็กพิเศษ เป็นต้น รูปแบบการศึกษาในลักษณะนี้ว่าการศึกษาเฉพาะ (Exclusion) ต่อมาจึงพัฒนาแนวทางในการจัดการศึกษาเพิ่มขึ้น ให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษสามารถเรียนร่วมกับเด็กปกติในโรงเรียนปกติ โดยเริ่มจากการมีส่วนร่วมบางเวลาและเต็มเวลาเรียน ซึ่งเรียกรูปแบบการศึกษาในลักษณะนี้ว่าการเรียนร่วม เช่น วิชาพลศึกษา วิชาดนตรี รวมถึงการร่วมกิจกรรมในโรงเรียน เพื่อให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กปกติ ส่วนการเรียนร่วมแบบเต็มเวลา (Mainstreaming) จะจัดการศึกษาให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ได้เข้าเรียนชั้นเรียนเดียวกับเด็กปกติตลอดเวลา พร้อมทั้งได้รับบริการต่างๆ เช่นเดียวกับเด็กปกติ แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล เป็นแผนที่โรงเรียนจัดทำขึ้นเพื่อกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของบุคคลพิการแต่ละบุคคล ตลอดจนกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาให้เป็นเฉพาะบุคคล โดยได้รับความร่วมมือและยินยอมจากผู้ปกครอง โดยปกติจะเป็นแผนในระยะเวลา 1 ปี และมีการทบทวนทุกภาคเรียน (ประภัสสร ปรีเอี่ยม ; 2551; สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2543: 39 และ ผดุง อารยะวิญญู, 2542: 204) ดังนั้นแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลจึงมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาให้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่า เด็กสามารถเรียนรู้ได้ตามความสามารถ และมีโอกาสพัฒนาตนเองตามสภาพความแตกต่างของแต่ละบุคคล ทำให้เด็กเรียนได้อย่างมีระเบียบแบบแผน อีกทั้งผู้ปกครองทราบว่าโรงเรียนสอนอะไร และช่วยให้ครูผู้สอนทราบว่าตนเองจะสอนอะไร ที่จะทำให้เด็กพัฒนาตนเองได้ตามจุดประสงค์

โรงเรียนเป็นสถานที่สำคัญที่ก่อให้เกิดความสำเร็จในการจัดการเรียนรวม แม้ในประเทศไทยโรงเรียนหลายแห่งจะจัดการเรียนการสอนแบบการเรียนร่วมมาหลายปี แต่ยังคงพบว่ามีปัญหาต่างๆ เกิดขึ้น ทำให้การจัดการเรียนการสอนไม่ประสบผลสำเร็จ การที่การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่ขาดประสิทธิภาพ เป็นผลจากความเข้าใจผิดและกลไกที่เป็นปัญหาหลายประการ ที่มาจากทั้งปัจจัยภายใน

โรงเรียนเอง และปัจจัยภายนอกโรงเรียน โดยปัจจัยภายในโรงเรียน เช่น ขาดบุคลากรทางการศึกษาที่เข้าใจการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างแท้จริง ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูขาดความรู้ความเข้าใจลักษณะของเด็กที่มีความต้องการพิเศษประเภทต่างๆ รวมทั้งการจัดการเรียนการสอน และที่สำคัญทั้งครูและผู้บริหารจำนวนมาก มีทัศนคติในทางลบต่อการนำเด็กที่มีความต้องการพิเศษมาเรียนร่วมกับเด็กปกติ เช่น ด้านบุคลากร ได้แก่ ครูขาดความรู้และขาดทักษะในการคัดกรองเพื่อระบุประเภทความพิการ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการวางแผนจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล อีกทั้งยังขาดความรู้ และทักษะในเรื่องการวัดและประเมินผล รวมถึงผู้บริหารและครูส่วนใหญ่ไม่ให้ความสำคัญอย่างจริงจัง เนื่องจากมีภาระงานที่ต้องรับผิดชอบมาก พี่เลี้ยงเด็กพิการไม่ได้ทำหน้าที่ดูแลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างเต็มที่ เนื่องจากผู้บริหารมอบหมายงานแบบอื่นให้ทำ รวมถึงผู้ปกครองส่วนใหญ่ยังให้ความร่วมมือในเรื่องการจัดการเรียนการสอนแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษไม่มากนัก

ปัจจุบันได้มีการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษามาเป็นการศึกษาแบบเรียนรวม (อรรถวรรณ นิมิตลุด, 2552) และการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education) เป็นการจัดการศึกษาภายใต้ปรัชญาที่เห็นทุกคนมีค่าเท่าเทียมกัน ได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียม เด็กทุกคนสามารถเรียนรวมกันได้ โดยโรงเรียนจะไม่แบ่งแยกว่าเด็กคนใดปกติหรือพิการ มีการจัดเตรียมครู สิ่งแวดล้อม สื่อ และสิ่งอำนวยความสะดวกแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างทั่วถึง (ผดุง อารยะวิญญู, 2542: 102) คือ ให้เด็กทุกคนได้เรียนอยู่ในห้องเรียนปกติ ทำกิจกรรมร่วมกับเด็กปกติ ครูผู้สอนทำการสอนเด็กทุกคนในชั้นเรียนรวม โดยสอนและมอบหมายงานให้เด็กตามศักยภาพที่เด็กมีอยู่ เครื่องมือที่นักการศึกษาคิดค้น เพื่อช่วยให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้มีโอกาสเรียนรู้และสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเอง ได้แก่ แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP) (ผดุง อารยะวิญญู, 2542: 203)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก ได้จัดการศึกษาให้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษแบบบูรณาการ ตามนโยบายการจัดการเรียนรวมในรูปแบบของโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวม ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 แต่ปัญหาสำคัญที่พบในหลายโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนรวมระหว่างเด็กปกติและเด็กที่มีความต้องการพิเศษ มักพบว่ามีปัญหาในการดำเนินแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลที่สำคัญที่สุดคือ ครูผู้สอนยังขาดความรู้ความเข้าใจ เจตคติ และทักษะในการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล และขาดความเข้าใจและประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมให้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ที่ผ่านมา ปัญหาในการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลในโรงเรียนเรียนรวม เกิดขึ้นมาตั้งแต่ปี 2547 พบว่ายังมีปัญหาเกิดขึ้นอีก

จากความสำคัญของแผนการจัดการศึกษาและดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้นนั้น อีกทั้งในระยะเวลาตั้งแต่ปีการศึกษา 2555–2557 ยังไม่ปรากฏงานวิจัยที่ดีมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัญหาและแนวทางการดำเนินงานแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลในโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก

จุดประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ในโรงเรียนต้นแบบการเรียนรู้รวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก
2. เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงานแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ในโรงเรียนต้นแบบการเรียนรู้รวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาปัญหาและแนวทางการดำเนินงานแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลในโรงเรียนต้นแบบการเรียนรู้รวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก ตามขั้นตอนของวงจรเดมมิง (ศุภชัย อาชีวะระงับโรค, 2547) คือ ขั้นตอนวางแผนปฏิบัติงาน (Plan) ขั้นลงมือปฏิบัติ (Do) ขั้นตรวจสอบ หรือ การประเมินผลการดำเนินงาน (Check) และ ขั้นปฏิบัติการแก้ไข (Act)

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ในการศึกษาแนวทางการดำเนินงานแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลในโรงเรียนต้นแบบการเรียนรู้รวมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก ดังนี้

การดำเนินงานแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล คือ

1. รับนโยบาย
2. การวางแผนการดำเนินงาน
3. จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน
4. ประชุมและกำหนดแผนปฏิบัติงาน
5. คัดเลือกบุคลากร
6. ประชุมชี้แจงบทบาทหน้าที่
7. จัดเตรียมเอกสารต่างๆเกี่ยวกับการดำเนินงาน
8. การคัดกรองเด็กโดยประเมินความสามารถของเด็ก
9. กำหนดวัตถุประสงค์
10. กำหนดเป้าหมาย
11. กำหนดกิจกรรม
12. ประเมินความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการอื่นใดทางการศึกษา
13. ลงมือปฏิบัติในการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และ แผน IIP
14. นำแผน IIP ไปปฏิบัติ
15. วัดผลประเมินผล
16. สรุปผลการสอนตามแผน IIP
17. ติดตามผลความสอดคล้องของการวางแผนและ

ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

1. ขั้นวางแผนปฏิบัติงาน (Plan)

- 1.1 รับนโยบาย
- 1.2 การวางแผนการดำเนินงาน
- 1.3 จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน
- 1.4 ประชุมและกำหนดแผนปฏิบัติงาน
- 1.5 คัดเลือกบุคลากร
- 1.6 ประชุมชี้แจงบทบาทหน้าที่
- 1.7 จัดเตรียมเอกสารต่างๆเกี่ยวกับการดำเนินงาน

2. ขั้นลงมือปฏิบัติ (Do)

- 2.1 การคัดกรองเด็กโดยประเมินความสามารถของเด็ก
- 2.2 กำหนดวัตถุประสงค์
- 2.3 กำหนดเป้าหมาย
- 2.4 กำหนดกิจกรรม
- 2.5 ประเมินความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการอื่นใดทางการศึกษา
- 2.6 ลงมือปฏิบัติในการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และ แผน IIP
- 2.7 นำแผน IIP ไปปฏิบัติ
- 2.8 วัดผลประเมินผล
- 2.9 สรุปผลการสอนตามแผน IIP

3. ขั้นตรวจสอบ (Check)

- 3.1 ติดตามผลความสอดคล้องของการวางแผนและการปฏิบัติตามแผน รวมถึงผลที่เกิดขึ้นกับเด็ก
- 3.2 สรุปและรายงานผล

4. ขั้นปฏิบัติการแก้ไข (Act)

- 4.1 นำผลที่ได้รับจากการติดตามผลมาปรับปรุงและแก้ไข
- 4.2 วางแผนเพื่อพัฒนาการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลให้ดีขึ้น

วงจรเดมมิ่ง 4 ขั้นตอน

1. ขั้นวางแผนปฏิบัติงาน (Plan)
2. ขั้นลงมือปฏิบัติ (Do)
3. ขั้นตรวจสอบ (Check)
4. ขั้นปฏิบัติการแก้ไข (Act)

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา ใน 2 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาปัญหาการดำเนินงานแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ซึ่งเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูหัวหน้าโครงการจัดการศึกษาพิเศษและครูผู้สอนในโรงเรียนต้นแบบการเรียนรู้รวม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก ปีการศึกษา 2557 จำนวน 6 โรงเรียน โรงเรียนละ 3 คน รวม 18 คน และขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางการดำเนินงานแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล กลุ่มเป้าหมายเลือกแบบเจาะจง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการศึกษาพิเศษ จำนวน 7 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสัมภาษณ์ทั้ง 2 ตอน ตอนที่ 1 สัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลในโรงเรียนต้นแบบการเรียนรู้รวม ตอนที่ 2 สัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ลักษณะของแบบสัมภาษณ์ เป็นคำถามแบบปลายเปิด โดยออกแบบการสัมภาษณ์ตามกรอบของการบริหารงานของวงจรเดมมิง ได้แก่ 1) ขึ้นวางแผน เป็นการเตรียมการก่อนการดำเนินงานตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล 2) ขึ้นการดำเนินการปฏิบัติตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล 3) ขึ้นประเมินผลการปฏิบัติตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล 4) ขึ้นการพิจารณาผลสรุปการดำเนินงานแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล เพื่อการแก้ไขปัญหา แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้รับการตรวจสอบโดยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้ง 2 ตอน ผู้วิจัยออกสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายด้วยตนเองได้ครบทุกคน ตามกำหนด โดยดำเนินการบันทึกเสียงและจดบันทึกการสัมภาษณ์ซึ่งเป็นบทสนทนาโต้ตอบระหว่างผู้วิจัยกับผู้ให้ข้อมูล นำข้อมูลที่เก็บในรูปแบบเอกสาร และเทปบันทึกเสียงมาวิเคราะห์ จากนั้นจัดหมวดหมู่ข้อความ ตีความพรรณนาและนำมาสร้างข้อสรุปเบื้องต้นเพื่ออธิบายความสัมพันธ์ของกลุ่มข้อมูลต่างๆ และคัดแยกข้อมูลที่ไม่ต้องการออกไป จากนั้นนำข้อมูลทั้งหมดที่ได้มาเรียบเรียง โดยใช้วิธีการของความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลที่เป็นเหตุเป็นผล การใช้วิธีการสังเคราะห์ตีความโดยใช้พื้นฐานจากข้อมูลเอกสาร ที่ผู้วิจัยได้ทำการเรียบเรียงไว้ในเบื้องต้น และนำเสนอผลการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลตามจุดประสงค์ของการศึกษาค้นคว้าในลักษณะของการเขียนบรรยายเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลระยะที่ 1 และระยะที่ 2 ผู้วิจัยขอเสนอ ดังตาราง 1
ตาราง 1 ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

ปัญหาการดำเนินงาน	แนวทางการดำเนินงาน
ชั้นลงมือปฏิบัติ 1. สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกไม่เพียงพอกับความต้องการ 2. โรงเรียนได้รับงบประมาณการดำเนินงานน้อยไม่เพียงพอกับความต้องการ 3. โรงเรียนขาดบุคลากรที่มีความรู้เฉพาะทางด้านการศึกษาพิเศษ 4. คอมพิวเตอร์และระบบอินเทอร์เน็ตมีสภาพไม่คล่องในการใช้	ชั้นลงมือปฏิบัติ 1.1 โรงเรียนควรวิเคราะห์ข้อมูล และความจำเป็นในการใช้สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกอย่างชัดเจน 1.2 โรงเรียนควรมีแผนการปฏิบัติงาน และส่งต่อข้อมูลแต่เนิ่นๆ เพื่อเสนอเรื่องขอรับสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก 1.3 ผู้บริหารควรบริหารจัดการงบประมาณภายในโรงเรียนให้เพียงพอ เช่น ขอสนับสนุนจากผู้ปกครองผู้มีจิตศรัทธา 2.1 โรงเรียนควรมีข้อมูลเด็กให้พร้อมเสมอและจัดเตรียมแผนงานที่ชัดเจน เพื่อเสนอให้ศูนย์รวบรวมนักเรียนได้ทัน 2.2 โรงเรียนควรบริหารจัดการงบประมาณภายในโรงเรียนให้ได้ หากเป็นความจำเป็น เพราะเด็กที่มีความต้องการพิเศษก็ได้รับงบประมาณเหมือนเด็กปกติ 2.3 โรงเรียนควรมีความกระตือรือร้นที่จะหางบประมาณเมื่อมีข้อมูลพร้อม สามารถทำเรื่องขอได้ทันที 3.1 ผู้บริหารควรพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนอีกทางหนึ่งโดยไม่ต้องรองบประมาณจากหน่วยงานอื่นจัดให้ 3.2 ในระดับกระทรวงควรปรับเปลี่ยนระบบการพัฒนาครูโดยการอบรมหลักสูตร 15 วันและฝึกปฏิบัติงานควบคู่กันเป็นเวลาประมาณ 1 ปี 4.1 ผู้บริหารควรประสานงานกับผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์แก้ไขให้เครื่องมือสามารถใช้งานได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ 4.2 หากมีความจำเป็นเร่งรีบ ควรใช้เครื่องมือที่เป็นของส่วนตัว เพื่อการแก้ปัญหา 4.3 องค์กรควรสร้างเครือข่ายเพื่อช่วยแก้ปัญหา

ตาราง 1 (ต่อ)

ปัญหาการดำเนินงาน	แนวทางการดำเนินงาน
ชั้นตรวจสอบ 1. ผู้นิเทศติดตามระดับเขตพื้นที่คาดหวังผลสำเร็จในงานสูง 2. ระบบการติดตามผลยังไม่ค่อยดี การวางแผนไม่ดี การติดตามไม่เต็มที่ 3. โรงเรียนมีบุคลากรน้อย ภาระงานมีมาก การติดตามผลล่าช้า	ชั้นตรวจสอบ 1.1 ผู้นิเทศ ครู และผู้บริหาร ควรพูดคุย ตกลงกรอบงานร่วมกัน 1.2 เขตพื้นที่ควรจัดตั้งคณะกรรมการนิเทศจากผู้ที่มีความรู้ความสามารถ จัดทำระบบให้ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนิเทศติดตามผลตามวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน 2.1 โรงเรียนควรพัฒนาระบบการนิเทศติดตามโดยคณะกรรมการนิเทศระดับโรงเรียน และใช้วิธีการนิเทศภายในช่วย 2.2 ครูต้องมีความตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเอง ในการยอมรับความสามารถของผู้อื่น 3.1 ผู้บริหารควรสร้างความตระหนักให้ครูมีความเสียสละ อุทิศตนในการทำงาน 3.2 ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูได้รับขวัญและกำลังใจ และการพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ 3.3 ผู้บริหารควรวางระบบการบริหารให้เหมาะสมกับบุคลากรในโรงเรียน 3.4 โรงเรียนควรมีการนำผลการปฏิบัติงานมาเป็นส่วนหนึ่งของการพิจารณาความดีความชอบอย่างแท้จริง
ชั้นปฏิบัติการแก้ไข 1. โรงเรียนขาดข้อมูลและระบบการส่งต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่เพียงพอสำหรับการนำไปวางแผนการดำเนินงานแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล	ชั้นปฏิบัติการแก้ไข 1.1 ครูควรพิจารณาประเมินหรือคัดกรองเด็กด้วยตนเองเป็นเบื้องต้นได้ 1.2 ครูควรพยายามหาข้อมูลเด็กในหลายวิธี เช่น ประสานงานสอบถามข้อมูลจากโรงเรียนเดิม ครูควรสอบถามข้อมูลจากผู้ปกครองของเด็กที่มีความต้องการพิเศษโดยตรง
ชั้นวางแผน 1. มีความยากลำบากในการหาข้อมูลเพื่อการวางแผน ในกรณีที่เด็กย้ายโรงเรียนมาเข้าเรียน	ชั้นวางแผน 1.ครูผู้สอนควรมีความพยายามหาข้อมูลสำหรับเด็กให้มากขึ้น ได้แก่ การสอบถามผู้ปกครอง การคัดกรองเด็กด้วยตนเอง และการสอบถามครูจากโรงเรียนเดิม

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยแนวทางการดำเนินงานแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ในโรงเรียนต้นแบบการเรียนรู้รวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก สามารถนำผลการวิจัย มาอภิปรายผล ดังนี้

1. ปัญหาการดำเนินงานแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลในโรงเรียนต้นแบบการเรียนรู้รวม ปัญหาที่พบเมื่อวิเคราะห์แล้ว เป็นเรื่องของบุคลากรเป็นส่วนใหญ่ คือบุคลากรในการดำเนินงานในโรงเรียนมีน้อย รวมถึงผู้นิเทศติดตามผลจากเขตพื้นที่การศึกษา ขาดความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการศึกษาพิเศษอย่างแท้จริง มีผลทำให้การดำเนินงานการจัดการศึกษาพิเศษ ไม่ค่อยประสบความสำเร็จเท่าที่ควร แสดงให้เห็นว่าบุคลากรเป็นผู้ที่มีส่วนสำคัญในการดำเนินงานแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลเป็นอย่างยิ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญจา ชลธารันท์ (2548) ที่ได้ศึกษาการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ กรณีศึกษาในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม พบว่าจุดอ่อนของการดำเนินงานของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สรุปคือ กระบวนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลยังไม่มีคุณภาพเพียงพอ โรงเรียนส่วนใหญ่ดำเนินการโดยไม่มีคณะกรรมการจัดทำ IEP ของนักเรียนแต่ละคน กระบวนการตรวจสอบไม่ครอบคลุมทั้งวิธีการ เครื่องมือและแหล่งข้อมูล ยังไม่สามารถนำไปสู่การสอนเพื่อพัฒนานักเรียนได้อย่างแท้จริง การจัดการเรียนการสอนยังไม่เชื่อมโยงกับชั้นเรียนปกติ และขาดการวางแผนทั้งด้านหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ เทคนิคการสอนยังไม่สอดคล้องกับนักเรียน พบว่า ครูยังไม่มีความรู้ในการทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) แผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IIP) และแผนการจัดการศึกษาที่จัดทำแล้วนั้น ยังไม่ครอบคลุมสาระสำคัญและชัดเจนเพียงพอที่จะพัฒนานักเรียนได้ ครูมีภาระงานมากมีผลทำให้แผนการสอนเฉพาะบุคคลไม่มีคุณภาพ การประเมินนักเรียนยังไม่ครอบคลุมทุกด้าน มีปัญหาเรื่องการคัดกรอง เนื่องจากขาดความรู้ ความเชี่ยวชาญในการค้นหาและตรวจสอบความบกพร่องของนักเรียนแต่ละประเภท เทคนิคการสอนยังไม่เหมาะสมกับนักเรียน การรายงานความก้าวหน้านักเรียนยังไม่สมบูรณ์ เช่นเดียวกับ พูลทรัพย์ คชฤทธิ์ (2545) ได้ศึกษาความต้องการนิเทศทางวิชาการของครูโครงการจัดเรียนร่วม โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดสตูล พบว่า ครูผู้รับผิดชอบโครงการเรียนร่วม มีความต้องการนิเทศทางวิชาการในการจัดเรียนร่วมทุกเรื่องของด้านการปรับหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ รวมทั้งการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลและแผนการสอนรายบุคคล

2. แนวทางการดำเนินงานแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ในโรงเรียนต้นแบบการเรียนรู้รวม

เมื่อวิเคราะห์แนวทางการดำเนินงานจากผู้เชี่ยวชาญที่ให้สัมภาษณ์ พบว่าส่วนใหญ่เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูที่รับผิดชอบควรมีความตระหนักในบทบาทของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม และพยายามหาทางแก้ไขปัญหาด้วยตนเองในหลากหลายวิธี และหน้าที่ดำเนินการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลให้มีประสิทธิภาพให้ได้

ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ข้อเสนอแนะแนวทางเพิ่มเติมว่า หากผู้บริหารโรงเรียนมีความตระหนักและเอาใจใส่อย่างจริงจัง จัดทำระบบงานและพัฒนาบุคลากร ติดตามกำกับในการทำงานของครู รวมถึงมีการให้ขวัญและกำลังใจแก่ครู ปัญหา ก็จะลดน้อยลง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรพล เสนบุญ (2546) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนา

บุคลากรเพื่อจัดทำโปรแกรมการศึกษาเฉพาะบุคคลสำหรับคนพิการ สังกัดศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด พระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษาโดยสรุปพบว่า การอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำโปรแกรมการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลสำหรับคนพิการ โดยการวิจัยเชิงปฏิบัติการและการสอนระหว่างปฏิบัติการ ทำให้เจ้าหน้าที่ศูนย์มีความรู้และสามารถจัดทำโปรแกรมการศึกษาเฉพาะบุคคลได้ สอดคล้องกับดารณี อุทัยรัตนกิจ และคณะ (2546) ศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรวมในโรงเรียนและการพัฒนาของครูเพื่อการเรียนรู้สูงสุดของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติในชั้นเรียนในลักษณะร่วมคิดร่วมทำ กับกลุ่มเพื่อนอาจารย์ไปพร้อมๆ กับการเข้ารับการฝึกอบรมวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนรวมอย่างต่อเนื่อง โดยมีวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านการวิจัย และมีนักจิตวิทยาโรงเรียนที่มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในการทำงานกับนักเรียนออทิสติกมาเป็นเวลามากกว่า 10 ปี และคณะผู้วิจัยหลักเป็นผู้สนับสนุนและอำนวยความสะดวก ทำให้อาจารย์นักวิจัยดำเนินการวิจัยได้บรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัย นอกจากนี้ทำให้อาจารย์ส่วนใหญ่กระตือรือร้นในการที่จะปรับปรุงการเรียนการสอน เพื่อพัฒนานักเรียนในชั้นเรียนรวม อาจารย์มีการพัฒนาทั้งด้านการจัดการเรียนการสอนและการจัดการในชั้นเรียนรวม และทักษะการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ข้อค้นพบเกี่ยวกับกลยุทธ์การจัดการเรียนการสอน และการจัดการในชั้นเรียนรวม จะเป็นประโยชน์ต่อเพื่อนครูที่ทำการสอนนักเรียนออทิสติกในชั้นเรียนรวม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

เมื่อพิจารณาตามบทบาทหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ทุกฝ่ายควรแสดงบทบาทหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มความสามารถ เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงานจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลในโรงเรียนต้นแบบเรียนรวม ดังนี้

1. จากการเก็บข้อมูลพบว่า โรงเรียนที่ผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ด้านการจัดการศึกษาพิเศษ จะประสบผลสำเร็จในการทำงานและไม่มีปัญหาในการดำเนินงาน อีกทั้งเขตพื้นที่การศึกษาควรกำหนดให้ผู้บริหารโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวมได้รับการอบรมพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
2. งานการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนมีความสำคัญอย่างยิ่ง ดังนั้นการแต่งตั้งครูที่รับผิดชอบงานด้านการจัดการศึกษาพิเศษนี้ เขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนควรร่วมมือกันในการคัดเลือกบุคลากรที่เหมาะสม มีความรู้ความสามารถเข้ามามีบทบาทในการทำหน้าที่ เพราะครูที่รับผิดชอบงานการจัดการศึกษาพิเศษต้องเป็นผู้ที่ประสานงานและแก้ไขปัญหาในบางครั้งได้เป็นอย่างดี และควรตระหนักในตนเองในการที่จะพัฒนาเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้มีพัฒนาการที่ดียิ่งขึ้นต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำวิจัยในเชิงปริมาณเพื่อศึกษาข้อมูลปัญหา แนวทางระดับเขตพื้นที่ ระดับภาค หรือระดับประเทศ
2. ควรทำวิจัยในส่วนของผู้ปกครองของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เนื่องจากผู้ปกครองนั้นมีส่วนร่วมโดยตรงกับโรงเรียนในการพัฒนาเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

เอกสารอ้างอิง

- ดารณี อุทัยรัตนกิจ และคณะ. (2546). รายงานการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรวมในโรงเรียนและการพัฒนาของครูเพื่อการเรียนรู้สูงสุดของนักเรียน. กรุงเทพฯ. สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ.
- เบญจา ชลธารนนท์. (2548). การสังเคราะห์งานด้านการจัดการเรียนร่วมสู่ภาคปฏิบัติเพื่อนำสู่นโยบายการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพสำหรับเด็กและเยาวชนพิการ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- ประภัสสร ปรีเอี่ยม. (2551). การจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลที่ส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาพิเศษ. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ผดุง อารยะวิญญู. (2542). การเรียนร่วมระหว่างเด็กปกติกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แว่นแก้ว.
- พูลทรัพย์ คชฤทธิ์. (2545). การศึกษาความต้องการนิเทศทางวิชาการของครูโครงการเรียนร่วม โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสตูล. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา). สงขลา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ. ถ่ายเอกสาร.
- ศุภชัย อาชีวะระงับโรค. (2547). *Practical PDCA แก้ปัญหาและปรับปรุงงานเพื่อความสำเร็จ*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2543). *แนวทางการจัดการเรียนรวมในโรงเรียนประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2551). *พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551*. กรุงเทพฯ : สำนักงาน.
- สุรพล เสนบุญ. (2546). *การพัฒนาบุคลากรเพื่อจัดทำโปรแกรมการศึกษาเฉพาะบุคคลสำหรับคนพิการ สังกัดศูนย์ การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาการศึกษา* มหาวิทยาลัย สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อรรธรณ นิมตลุง. (2552). การศึกษาแบบเรียนรวม: หนทางนำไปสู่การศึกษาเพื่อปวงชน. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 1(2): 40.

การพัฒนาโมบายแอปพลิเคชัน เรื่องระบบเลขฐาน วิชาคณิตศาสตร์คอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

อาพร มณีนิล¹

มหาวิทยาลัยทักษิณ

คุณอนันต์ นิรมล

มหาวิทยาลัยทักษิณ

กฤษฎากาญจน์ โตพิทักษ์

มหาวิทยาลัยทักษิณ

รับต้นฉบับ: 20 มีนาคม 2559 รับตีพิมพ์: 25 เมษายน 2559

บทความวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาโมบายแอปพลิเคชัน เรื่องระบบเลขฐาน วิชาคณิตศาสตร์คอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจเพื่อให้มีประสิทธิภาพตาม เกณฑ์ 80/80 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขางานคอมพิวเตอร์ ธุรกิจ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ของวิทยาลัยเทคโนโลยีหาดใหญ่อำนวยการวิทย์ อำเภอกาบัง จังหวัดสงขลา จำนวน 42 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ 1) โมบายแอปพลิเคชันเรื่องระบบเลขฐานวิชาคณิตศาสตร์คอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องระบบเลขฐาน วิชาคณิตศาสตร์ คอมพิวเตอร์ 3) แบบประเมินสื่อโมบายแอปพลิเคชัน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ (%), ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$), ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัยพบว่า โมบายแอปพลิเคชัน เรื่องระบบเลขฐาน วิชาคณิตศาสตร์คอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.77/85.11 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

คำสำคัญ : โมบายแอปพลิเคชัน, ระบบเลขฐาน

¹การติดต่อและการร้องขอบทความนี้ กรุณาส่งถึง อาพร มณีนิล สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ Email:

rpratoomtong@gmail.com

DOI: 10.14456/edupsu.2016.3

The Development of Mobile Application in Mathematics for Computer Subject about Base Number System for Second Year Students of Vocational Certificate Majoring in Business Computer

Arporn Maneenin¹

Thaksin University

Khunarnan Niramol

Thaksin University

Krittayakan Topithak

Thaksin University

Received: 20 March 2016 Accepted: 25 April 2016

Research Article

The objective of this research was to develop a mobile application in Mathematics for computer subject about Base Number System for second year students of vocational certificate majoring in Business Computer, to meet the efficiency criteria at the level of 80/80. The sample of this study were second year students of vocational certificate majoring in Business Computer during the first semester of the academic year 2015 from Hatyai Amnuaywit Technological College, Hatyai District, Songkhla Province. 42 students were selected by Stratified random sampling technique to be the sample of this study. The research instruments were; 1) a mobile application in Mathematics for computer subject about Base Number System, 2) The achievement test for the subject, and 3) a media evaluation form for the mobile application in Mathematics for Computer subject about Base Number System. Percentage, means, and standard deviation were employed for data analysis.

The research found that the mobile application in Mathematics for computer subject about Base Number System for second year students of vocational certificate majoring in Business Computer met the efficiency criteria at 81.77/85.11 level.

Keywords: Mobile Application, Base Number System

¹Correspondence concerning this article and requests for reprints should be addressed to Arporn Maneenin, Thaksin University E-mail: rpratoomtong@gmail.com

บทนำ

ปัจจุบันมีการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนรูปแบบต่างๆ เช่น สื่อการเรียนรู้แบบออนไลน์บนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตกันอย่างแพร่หลาย จัดได้ว่าเป็นเครื่องมือที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนให้สูงขึ้น ซึ่งถือเป็นสื่อการสอนรายบุคคลที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียน สามารถศึกษาหาความรู้ได้ตามความสามารถของตนเอง และมีส่วนร่วมในการประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยตนเอง โดยไม่มีเงื่อนไขในเรื่องของเวลาในการเรียนรู้ รวมทั้งสามารถประเมินความก้าวหน้าได้ด้วยตนเอง ถือว่าเป็นยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ นักเรียนนักศึกษาจะต้องมีทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี (Information , Media and Technology Skills) จึงทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของโลกในหลายๆ ด้านทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการสื่อสาร โดยในปัจจุบันอยู่ในยุคของการใช้อุปกรณ์พกพา เช่น โทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต สมาร์ทโฟน ซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่มีการพัฒนามาอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดการให้บริการมัลติมีเดีย และส่งผ่านข้อมูลในระบบไร้สายด้วยอัตราความเร็วที่สูงขึ้นถือเป็นศักยภาพของเครื่องมือสื่อสารที่สามารถรับข้อมูลได้เป็นอย่างดี จึงทำให้สามารถรองรับการดาวน์โหลดไฟล์ข้อมูลหรือแอปพลิเคชันต่างๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็นเกมใหม่ๆ เพลงหรือมิวสิกวิดีโอออนเดมานิยมต่างๆ ข่าวสารข้อมูลงานต่างๆ บทเรียนเนื้อหาสาระความรู้ต่างๆ และสามารถเชื่อมต่อเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงได้ทันที WIFI, 3G ไม่ได้จำกัดอยู่เพียงแค่โทรศัพท์เท่านั้น แต่ยังปรากฏในรูปแบบของอุปกรณ์พกพาที่กล่าวมาแล้วด้วย (สุธาสินี สีนวนแก้ว และกานดา ศรีอินทร์, 2552)

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการสอนในรายวิชาคณิตศาสตร์คอมพิวเตอร์นักเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ วิทยาลัยเทคโนโลยีหาดใหญ่อำนวยการวิทย์ จากข้อมูลฝ่ายพัฒนาวิชาการในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 ทำให้ทราบว่านักเรียนมีผลการเรียนเรื่องระบบเลขฐานต่ำกว่าเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้โดยพบว่าคะแนนเรื่องระบบเลขฐานของนักเรียนทั้งสองห้องต่ำกว่าเกณฑ์เป็นจำนวนมาก (ฝ่ายพัฒนาวิชาการวิทยาลัยเทคโนโลยีหาดใหญ่อำนวยการวิทย์, 2557) สาเหตุมาจาก 3 ด้านด้วยกัน คือปัญหาด้านเนื้อหาเรื่องระบบเลขฐาน คือ เนื้อหาในเรื่องระบบเลขฐาน มีมากทำให้การเรียนการสอนไม่ทันตามกำหนดเวลาที่วางไว้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ และนักเรียนไม่สนใจที่จะค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งคณิตศาสตร์สำหรับคอมพิวเตอร์ถือเป็นบทเรียนที่ใหม่สำหรับนักเรียนในเรื่องเลขฐานซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์ ช่วยในการจัดการระบบดิจิทัลหรือระบบอิเล็กทรอนิกส์ในคอมพิวเตอร์ โดยส่วนใหญ่ระบบเลขฐานที่ใช้ในคอมพิวเตอร์เป็นระบบเลขฐานสอง เลขฐานแปด และเลขฐานสิบหก มีกระบวนการประมวลผลเลขฐานดังกล่าวเพื่อให้มนุษย์เกิดความเข้าใจในระบบทำงานของคอมพิวเตอร์ ปัญหาด้านครูผู้สอน คือช่วงระยะเวลาในภาคเรียนที่ 1 นั้นเป็นเวลาที่ครูผู้สอนจะต้องทำงานของฝ่ายที่ได้รับมอบหมายมาอีกหนึ่งหน้าที่ด้วยจึงทำให้ครูผู้สอนมีเวลาสอนนักเรียนได้ไม่เต็มที่เท่าที่ควร และปัญหาด้านนักเรียน คือนักเรียนมีความสับสนในการเรียน คิดคำนวณระบบเลขฐานในรายวิชาคณิตศาสตร์คอมพิวเตอร์ เพราะมีระบบการคิดคำนวณที่ซับซ้อนกว่าเลขฐานสิบธรรมดา รวมทั้งเวลาในการเรียนก็มีน้อยเพียง 2 คาบต่อสัปดาห์ จึงทำให้มีเวลาไม่พอในการเรียนการสอน จากความรู้และประสบการณ์ในการสอนรายวิชาคณิตศาสตร์คอมพิวเตอร์ถือว่าเป็นวิชาที่สำคัญมากในการที่จะศึกษาความรู้เบื้องต้นของวิชาคอมพิวเตอร์เพราะคอมพิวเตอร์จะมีระบบการทำงานเป็น

เลขฐาน ข้อมูลทุกๆการทำงานของระบบคอมพิวเตอร์จะรู้จักเพียงเลขฐานสอง เลขฐานแปด และเลขฐานสิบหกเท่านั้นในการประมวลผล และจะใช้ตัวเลขฐานสอง เลขฐานแปด และเลขฐานสิบหกในการสั่งการทุกๆการกระทำที่เป็นระบบของคอมพิวเตอร์ ด้วยเหตุนี้วิชาคณิตศาสตร์จึงเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการที่จะเรียนรู้ของระบบคอมพิวเตอร์ถ้าหากว่าวิชาคณิตศาสตร์ยังมิฐานการเรียนรู้ที่ยังไม่แน่นมากพอสมควรก็จะเรียนวิชาคอมพิวเตอร์ได้ยาก แต่ถ้าเรามีฐานการศึกษาของวิชาคณิตศาสตร์ที่แน่นมากพอสมควรการเรียนรู้ของระบบการทำงานของคอมพิวเตอร์ก็จะง่าย

ดังนั้นการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยจึงได้พัฒนาโมบายแอปพลิเคชัน เรื่องระบบเลขฐาน วิชาคณิตศาสตร์คอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถศึกษาบทเรียนในวิชาคณิตศาสตร์คอมพิวเตอร์ได้เพิ่มเติมนอกเหนือจากการเรียนในห้องเรียน โดยผ่านทางแท็บเล็ต ระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ ซึ่งทางวิทยาลัยเทคโนโลยีหาดใหญ่อำนวยการมีบริการให้นักเรียนยืมใช้ในการเรียนการสอน เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการเรียนการสอนและการเรียนรู้ที่นักเรียนสามารถเรียนได้ด้วยตนเอง

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อพัฒนาโมบายแอปพลิเคชัน เรื่องระบบเลขฐาน วิชาคณิตศาสตร์คอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

วิธีการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ของวิทยาลัยเทคโนโลยีหาดใหญ่อำนวยการ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดสงขลา จำนวน 198 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ของวิทยาลัยเทคโนโลยีหาดใหญ่อำนวยการ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดสงขลา จำนวน 42 คน แบ่งเป็นชั้นหาประสิทธิภาพแบบเดี่ยวจำนวน 3 คน ชั้นหาประสิทธิภาพแบบกลุ่มจำนวน 9 คน ชั้นหาประสิทธิภาพภาคสนามและประเมินผลจำนวน 30 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 โมบายแอปพลิเคชัน เรื่องระบบเลขฐาน วิชาคณิตศาสตร์คอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2สาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจซึ่งพัฒนาขึ้นตามแนวคิด ADDIE MODEL(ภาสกร เรืองรอง, 2557) ได้แก่

2.1.1 ขั้นวิเคราะห์ (Analysis)ขั้นตอนการวิเคราะห์เพื่อการออกแบบการสอน และเพื่อผลิตโมบายแอปพลิเคชันมีการวิเคราะห์ลักษณะรายวิชา วิเคราะห์เนื้อหาของบทเรียนวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้เรียน และการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของวิทยาลัยเทคโนโลยีหาดใหญ่อำนวยการ

2.1.2 ขั้นตอนการออกแบบ (Design) โมบายแอปพลิเคชันเรื่องระบบเลขฐาน วิชาคณิตศาสตร์ คอมพิวเตอร์ซึ่งจากขั้นตอนการวิเคราะห์ เพื่อวางแผนในการสร้างสื่อการสอนโดยจะต้องพิจารณาในประเด็นต่างๆได้แก่ วัตถุประสงค์ของบทเรียนการเรียงลำดับเนื้อหาวิธีการนำเสนอเนื้อหาการเลือกใช้สื่อ

2.1.3 ขั้นตอนการพัฒนา (Development) โดยสร้างโมบายแอปพลิเคชันตาม เนื้อหาบทเรียน และนำโมบายแอปพลิเคชันเรื่องระบบเลขฐาน วิชาคณิตศาสตร์คอมพิวเตอร์ที่สร้างเรียบร้อยแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพด้านเนื้อหา มีคุณภาพอยู่ที่ระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.11) และคุณภาพโมบายแอปพลิเคชันด้านสื่อเทคโนโลยีการศึกษาอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.07)

2.1.4 ขั้นตอนการนำไปใช้ (Implementation) นำโมบายแอปพลิเคชันที่สร้างขึ้นที่ผ่านการประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและด้านสื่อเทคโนโลยีการศึกษา ที่ปรับปรุงตามคำแนะนำแล้ว นำไปทดลองใช้กับทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาประสิทธิภาพมี 3 ครั้ง

ขั้นหาประสิทธิภาพแบบเดี่ยว (1:1) จำนวน 3 คน โดยนำโมบายแอปพลิเคชันไปทดลองกับนักเรียนกลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มอ่อนอย่างละ 1 คน นำผลมาวิเคราะห์ และคำนวณหาประสิทธิภาพแล้วปรับปรุงให้ดีขึ้น

ขั้นหาประสิทธิภาพแบบกลุ่ม (1:3) จำนวน 9 คน โดยนำโมบายแอปพลิเคชันไปทดลองกับนักเรียนกลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มอ่อนอย่างละ 3 คน นำผลมาวิเคราะห์ และคำนวณหาประสิทธิภาพแล้วปรับปรุงให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขั้นหาประสิทธิภาพภาคสนาม (1:10) เป็นการทดลองกับนักเรียนกลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มอ่อนอย่างละ 10 คน รวมทั้งสิ้น 30 คน คำนวณหาค่าประสิทธิภาพแล้วนำมาประมวลผลการทดลองที่ได้้อย่างรอบคอบซึ่งมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2.1.5 ขั้นตอนการประเมินผล (Evaluate) เป็นนักเรียนกลุ่มเดียวกับขั้นหาประสิทธิภาพภาคสนาม จำนวน 30 คน การประเมินผลประกอบด้วยสองส่วนคือการประเมินผลรูปแบบ (Formative) และการประเมินผลในภาพรวม (Summative) การประเมินผลรูปแบบคือการนำเสนอในแต่ละขั้นของออกแบบแต่ละขั้นตอนซึ่งเป็นการประเมินผลเพื่อพัฒนา และการประเมินผลในภาพรวมจะทำเมื่อการสอนเสร็จสิ้นเพื่อประเมินผลประสิทธิผลการสอนจากการใช้โมบายแอปพลิเคชันทั้งหมดข้อมูลจากการประเมินผลรวม การประเมินจะทำให้ผู้พัฒนาทราบข้อมูล และสรุปว่าบทเรียนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องระบบเลขฐาน วิชาคณิตศาสตร์คอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ 1 ฉบับ มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาโดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.20-0.87 และค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.27-0.70 และมีความเชื่อมั่นเชิงความสอดคล้องภายใน โดยใช้สูตร KR-20 ของ Kuder Richardson เท่ากับ 0.89

2.3 แบบประเมินคุณภาพโมบายแอปพลิเคชันเรื่องระบบเลขฐาน วิชาคณิตศาสตร์คอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 เป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert's Scaling) ครอบคลุมคุณภาพด้านเนื้อหา ได้แก่ ด้านเนื้อหาและการดำเนินเรื่อง ด้านบทเรียนด้านภาษา ด้านเวลา จำนวน 17 ข้อ และด้านเทคนิคและวิธีการ ได้แก่ ด้านสื่อ จำนวน 9 ข้อ มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาโดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างรายการข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการคุณภาพแอปพลิเคชัน อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพของโมบายแอปพลิเคชันเรื่องระบบเลขฐาน รายวิชาคณิตศาสตร์คอมพิวเตอร์ โดยการทดลองครั้งที่ 1 เป็นการหาข้อบกพร่องของแอปพลิเคชันในด้านต่างๆ โดยทดลองกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 คน ทดลองครั้งที่ 2 เป็นการหาแนวโน้มประสิทธิภาพของบทเรียนบนแอปพลิเคชัน และเป็นการตรวจสอบหาข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข โดยนำแอปพลิเคชันไปทดลองกับผู้เรียนจำนวน 9 คน และทดลองครั้งที่ 3 เป็นการหาประสิทธิภาพของแอปพลิเคชัน โดยทดลองกับผู้เรียน จำนวน 30 คน ให้ผู้เรียนเรียนด้วยโมบายแอปพลิเคชันเรื่องระบบเลขฐาน รายวิชาคณิตศาสตร์คอมพิวเตอร์และเมื่อเรียนเสร็จหลังจากนั้นให้ทำแบบทดสอบหลังเรียนและนำผลมาหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อประเมินผลโมบายแอปพลิเคชัน โดยกำหนดแบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบระหว่างเรียน โดยทำการทดลองกับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 วิทยาลัยเทคโนโลยีหาดใหญ่อำนวยการวิทยุจำนวน 42 คน ก่อนที่จะเรียนด้วยแอปพลิเคชัน โดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบระหว่างเรียนแล้วจึงเรียนด้วยโมบายแอปพลิเคชัน หลังจากเรียนเสร็จแล้วแบบทดสอบหลังเรียนอีกครั้ง และนำผลคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของโมบายแอปพลิเคชันตามเกณฑ์ E_1/E_2 (80/80)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อทำการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม จากนั้นนำมาคำนวณโดยใช้สูตร (IOC) แล้วนำไปทดลองใช้กับผู้เรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง นำผลคะแนนมาวิเคราะห์หาค่าระดับความยาก (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของข้อสอบรายข้อ และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับโดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson)

4.2 การวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบประเมินคุณภาพโมบายแอปพลิเคชัน โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างรายการประเมินคุณภาพกับนิยามเชิงปฏิบัติการ โดยนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อทำการประเมิน จากนั้นนำมาคำนวณโดยใช้สูตร IOC แล้วนำแบบประเมินที่ผ่านเกณฑ์ไปใช้ในการประเมินคุณภาพสื่อโดยผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำผลการประเมินมาวิเคราะห์ โดยใช้สูตรค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.3 การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของโมบายแอปพลิเคชัน เรื่องระบบเลขฐานสำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 โดยใช้สูตรการหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ E_1/E_2 โดยตั้งเกณฑ์ไว้ที่ 80/80

ผลการวิจัย

ผลการประเมินระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาเกี่ยวกับบทเรียน

การประเมินคุณภาพโมบายแอปพลิเคชัน เรื่องระบบเลขฐาน วิชาคณิตศาสตร์คอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาจำนวน 3 คน ผู้วิจัยได้นำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข ดังตาราง 1

ตาราง 1 สรุปการแก้ไขข้อบกพร่องของโมบายแอปพลิเคชัน เรื่องระบบเลขฐาน วิชาคณิตศาสตร์คอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาจำนวน 3 คน

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ	การปรับปรุงแก้ไข
1. มีการขึ้นต้นของลำดับข้อจุดประสงค์ไม่เท่ากัน	1. ตรวจสอบแก้ไขให้ถูกต้อง

ผลการประเมินระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาเกี่ยวกับโมบายแอปพลิเคชัน เรื่องระบบเลขฐาน วิชาคณิตศาสตร์คอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาจำนวน 3 คน ซึ่งสรุปด้านเนื้อหาและการดำเนินเรื่อง ด้านบทเรียน ด้านภาษา ด้านเวลา ซึ่งมีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59

ผลการประเมินระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาเกี่ยวกับบทเรียน

การประเมินคุณภาพโมบายแอปพลิเคชัน เรื่องระบบเลขฐาน วิชาคณิตศาสตร์คอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 3 คน ผู้วิจัยได้นำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข ดังตาราง 2

ตาราง 2 สรุปการแก้ไขข้อบกพร่องของโมบายแอปพลิเคชัน เรื่องระบบเลขฐาน วิชาคณิตศาสตร์คอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ด้านสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา ตามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ	การปรับปรุงแก้ไข
1. การพูดนำเสนอบทเรียนควรให้มีตัวนำเรื่องหรือตัวการ์ตูนบ้าง 1-2 ตัวการ์ตูน	1. ทำการเพิ่มตัวการ์ตูนในการดำเนินเรื่อง

ผลการประเมินระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อและเทคโนโลยีการศึกษาเกี่ยวกับโมบายแอปพลิเคชัน เรื่องระบบเลขฐาน วิชาคณิตศาสตร์คอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ซึ่งสรุปด้านสื่อ ซึ่งมีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.63

ผลการหาประสิทธิภาพของโมบายแอปพลิเคชัน

1. ผลจากการทดลองหาประสิทธิภาพครั้งที่ 1

นำผลคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน ผู้วิจัยได้ทำการแก้ไขปรับปรุงบทเรียนโดยทำการสอบถามนักเรียนที่ได้ใช้บทเรียนทั้งนี้ได้รับการเสนอความคิดเห็นของนักเรียนโดยเสนอให้เปลี่ยนแบบตัวอักษรที่อ่านง่ายมากขึ้นกว่าเดิมผลการทดลองปรากฏดังตาราง 3

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์การหาประสิทธิภาพของโมบายแอปพลิเคชัน เรื่องระบบเลขฐาน วิชาคณิตศาสตร์ คอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 จากการทดลองครั้งที่ 1

นักเรียนคนที่	คะแนนแบบฝึกหัด (X) (30 คะแนน)	คะแนนสอบหลังเรียน (F) (30 คะแนน)
1	26	28
2	24	24
3	8	16
รวม	58	68
เฉลี่ย	19.33	22.67

2. การทดลองหาประสิทธิภาพครั้งที่ 2

ผลการหาประสิทธิภาพของโมบายแอปพลิเคชันการทดลองครั้งที่ 2 โดยมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 9 คน พบว่าโมบายแอปพลิเคชันที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 77.03/82.96 และพบข้อบกพร่องในการลองครั้งที่ 2 คือ การอธิบายตัวอย่างการลบเลขฐานสิบหกด้วยเสียงกับข้อความไม่สอดคล้องกัน ได้ทำการแก้ไขใหม่โดยให้สอดคล้องกันปรากฏผลดังตาราง 4

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของโมบายแอปพลิเคชัน เรื่องระบบเลขฐาน วิชาคณิตศาสตร์ คอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 จากการทดลองครั้งที่ 2

นักเรียนคนที่	คะแนนแบบฝึกหัด (X) (30 คะแนน)	คะแนนสอบหลังเรียน (F) (30 คะแนน)
1	30	30
2	26	26

ตาราง 4 (ต่อ)

นักเรียนคนที่	คะแนนแบบฝึกหัด (X) (30 คะแนน)	คะแนนสอบหลังเรียน (F) (30 คะแนน)
3	20	22
4	24	20
5	28	26
6	24	28
7	22	20
8	22	26
9	12	26
รวม	$\Sigma X=208$	$\Sigma F=224$
คะแนนเฉลี่ย	23.11	24.88
ร้อยละ	$E_1= 77.03$	$E_2= 82.96$

3. การทดลองหาประสิทธิภาพครั้งที่ 3

ผลการหาประสิทธิภาพของโมบายแอปพลิเคชัน ในการทดลองครั้งที่ 3 โดยมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน พบว่าโมบายแอปพลิเคชัน ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 81.77/85.11 ซึ่งตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนด ปรากฏผลดังตาราง 5

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของโมบายแอปพลิเคชัน เรื่องระบบเลขฐาน วิชาคณิตศาสตร์ คอมพิวเตอร์สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 จากการทดลองครั้งที่ 3

นักเรียนคนที่	คะแนนแบบฝึกหัด (X) (30 คะแนน)	คะแนนสอบหลังเรียน (F) (30 คะแนน)
1	30	30
2	30	30
3	30	28
4	26	28
5	28	30
6	20	24
7	24	30
8	28	28
9	26	28

ตาราง 5 (ต่อ)

นักเรียนคนที่	คะแนนแบบฝึกหัด (X) (30 คะแนน)	คะแนนสอบหลังเรียน (F) (30 คะแนน)
10	30	28
11	24	22
12	22	26
13	20	24
14	28	24
15	22	30
16	28	28
17	22	24
18	26	28
19	26	28
20	24	24
21	20	24
22	18	16
23	16	20
24	20	22
25	20	24
26	28	20
27	28	24
28	24	24
29	24	26
30	24	24
รวม	$\Sigma X = 736$	$\Sigma F = 766$
คะแนนเฉลี่ย	24.53	25.53
ร้อยละ	$E_1 = 81.77$	$E_2 = 85.11$

อภิปรายผล

ด้านการพัฒนาบทเรียนโมบายแอปพลิเคชัน

จากผลการวิจัยโมบายแอปพลิเคชัน เรื่องระบบเลขฐาน วิชาคณิตศาสตร์คอมพิวเตอร์สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ดำเนินการพัฒนาโมบายแอปพลิเคชันตามแนวคิดทฤษฎี 5 ขั้นตอนของ ADDIE Model โดยการการศึกษา และวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ชัดเจน นำรูปแบบโครงสร้างการสร้างโมบายแอปพลิเคชันแบบสาขามาประยุกต์ในการออกแบบโมบายแอปพลิเคชัน (Seel, and Glasgow, 1990) นำทฤษฎีการเรียนรู้คือ ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ทฤษฎีปัญญานิยม และทฤษฎีโครงสร้างความรู้ มาประยุกต์ใช้ในการสร้างบทเรียนโดยการจัดระเบียบโครงสร้างการนำเสนอเนื้อหาบทเรียนในลักษณะสื่อหลายมิติ จะอนุญาตให้ผู้เรียนทุกคนสามารถที่จะมีอิสรภาพในการควบคุมการเรียนรู้ของตนเองตามความสามารถ ความสนใจ ความถนัด พื้นฐานความรู้ของตนได้อย่างเต็มที่ (Piaget, J. 1970 : 207-210) โดยการแบ่งเนื้อหาบทเรียนออกเป็นเรื่องๆ และมีจุดประสงค์ของแต่ละเรื่องอย่างชัดเจน เนื้อหามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป็นการนำเสนอเนื้อหาในลักษณะแตกกิ่งก้านสาขาจากจุดหนึ่งแตกกิ่งก้านไปเป็นจุดย่อยเป็นความรู้ลักษณะการวางเงื่อนไขเกิดจากแนวคิดเกี่ยวกับความแตกต่างภายในมนุษย์จะทำให้ผู้เรียนมีอิสระในการควบคุมการเรียนรู้และการที่ผู้เรียนมีโอกาสฝึกปฏิบัติซ้ำๆ (Repetition) ถือว่าเป็นวิธีที่ช่วยในการจำได้ดี หลักจิตวิทยาของอเลสซีและทรอลลิป (Alessi and Trollip, 1991)

ด้านการหาประสิทธิภาพของโมบายแอปพลิเคชัน เรื่องระบบเลขฐาน วิชาคณิตศาสตร์คอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2

การหาประสิทธิภาพโมบายแอปพลิเคชัน เรื่องระบบเลขฐาน วิชา คณิตศาสตร์คอมพิวเตอร์สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 จากสมมติฐาน “โมบายแอปพลิเคชัน เรื่องระบบเลขฐาน วิชาคณิตศาสตร์คอมพิวเตอร์สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80” โดยคิดจากคะแนนเฉลี่ยของการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนในบทเรียนของกลุ่มตัวอย่างคิดเป็นร้อยละ 81.77ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (80 ตัวแรก) และคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่างคิดเป็นร้อยละ 85.11 ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (80 ตัวหลัง) หรือสรุปได้ว่าโมบายแอปพลิเคชันที่นำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างมีประสิทธิภาพของบทเรียน E_1/E_2 มีค่าเท่ากับ 81.77/85.11 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในสมมติฐานสอดคล้องกับงานวิจัยของวิไลพร ไชยสิทธิ์ (2554:54) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาโมบายแอปพลิเคชันฝึกทักษะทางคณิตศาสตร์บนเครื่องคอมพิวเตอร์แท็บเล็ต กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านจอมบึง (วาปีพร้อมประชาศึกษา) อ.จอมบึง จ.ราชบุรีจำนวน 30 คนผลการประเมินคุณภาพของแอปพลิเคชันโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ด้าน คือด้านเนื้อหา ด้านการออกแบบแอปพลิเคชันและ ด้านการวัดผลและประเมินผลภาพรวมทุกด้านมีคุณภาพอยู่ในระดับดีมากที่ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.79 ผลการประเมินประสิทธิภาพของแอปพลิเคชันมีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.78/95.11 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80

เนื่องจากผู้วิจัยได้พัฒนาโมบายแอปพลิเคชันอย่างมีระบบ เป็นกระบวนการที่ชัดเจน ตามขั้นตอนการออกแบบบทเรียนของ ADDIE Model ตั้งแต่ขั้นตอนการวิเคราะห์ การออกแบบบทเรียนคำนึงถึงความเหมาะสมทางด้านเนื้อหาในแต่ละเรื่อง ปริมาณของจำนวนข้อสอบ และคำนึงถึงระดับของผู้เรียนด้วย รวมทั้งความถูกต้อง ชัดเจน สอดคล้องของเนื้อหาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ และลำดับในการนำเสนอให้มีความน่าสนใจ มีการกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ชัดเจน ทำให้ผู้เรียนทราบถึงเป้าหมายของการเรียน การพัฒนาโมบายแอปพลิเคชันตามขั้นตอนที่ได้ออกแบบไว้อย่างเป็นลำดับขั้น ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญนำผลมาปรับปรุงแก้ไข โดยผลการประเมินโมบายแอปพลิเคชันจากผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาอยู่ในระดับดีมาก ส่วนด้านเทคโนโลยีการศึกษาอยู่ในระดับดีมากจากนั้นนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ทำให้โมบายแอปพลิเคชัน เรื่องระบบเลขฐาน วิชาคณิตศาสตร์คอมพิวเตอร์สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ตามที่กำหนด และทั้งยังสามารถช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนได้ด้วย

เอกสารอ้างอิง

- สุชาติสิน สีนวนแก้ว และกานดา ศรีอินทร์. (2552). การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา. *วารสารวิทยบริการ*, 20(2): 101-108.
- ฝ่ายพัฒนาวิชาการวิทยาลัยเทคโนโลยีหาดใหญ่อานวยวิทย. (2557). *เกณฑ์การคัดกรองนักเรียนโดยใช้เกรดเฉลี่ยสะสม*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). สงขลา: วิทยาลัยเทคโนโลยีหาดใหญ่อานวยวิทย.
- ภาสกร เรืองรอง. (2557). *การพัฒนาอีบุคบนคอมพิวเตอร์แบบพกพา e-Book บน Tablet PC*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: ภาสกรการพิมพ์.
- วิไลพร ไชยสิทธิ์. (2554). *การพัฒนาแอปพลิเคชันฝึกทักษะทางคณิตศาสตร์บนเครื่องคอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. ราชบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- Alessi, S., & Trollip, S. (1991). *Computer-Based Instruction : Methods and Developments*. (2nd ed). Engwood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- Piaget, J. 1970. *Science of Education and the Psychology of the Child*. New York. : Orion Press.
- Seel, B., & Glasgow, Z. (1990). *Exercise in Instructional Design*. Ohio: Merrill.

การศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาการให้บริการนักศึกษาพิการ ของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ ในระดับอุดมศึกษา

วันทนา สวนเศรษฐ¹

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

สุพพัชร ช่างพินิจ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

รับต้นฉบับ: 27 พฤษภาคม 2559 รับตีพิมพ์: 24 มิถุนายน 2559

บทความวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาสภาพการให้บริการและหาแนวทางการพัฒนาการให้บริการนักศึกษาพิการของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ ในระดับอุดมศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เจ้าหน้าที่และนักศึกษาพิการ ของศูนย์บริการสนับสนุน นักศึกษาพิการ ในระดับอุดมศึกษาทั่วประเทศ ปีการศึกษา 2557 โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำนวน 336 คน จำแนกเป็น เจ้าหน้าที่ 80 คน นักศึกษาพิการ 256 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เชิงคุณภาพ ด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสร้างข้อสรุปผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการให้บริการนักศึกษาพิการของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ ในระดับอุดมศึกษา ตามกรอบการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีสภาพการให้บริการสูงสุด คือ ด้านการบริการให้คำปรึกษา ด้านการให้บริการด้านการจัดสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และด้านการประสานงานกับคณะที่มีนักศึกษาเรียนร่วมและเป็นเครือข่ายให้บริการกับสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ

2. แนวทางการพัฒนาการให้บริการนักศึกษาพิการของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ ในระดับอุดมศึกษา พบว่า 1) ด้านการเป็นศูนย์ข้อมูลด้านคนพิการของสถาบัน ควรมีการจัดประชุมผู้ปกครองของนักศึกษาพิการ และการเยี่ยมบ้านของนักศึกษาพิการ 2) ด้านบริการการให้คำปรึกษา ควรจัดให้มีการประชุมนักศึกษาพิการ 3) ด้านการจัดทำแผนการรับบริการเฉพาะบุคคล ควรมีการวางแผนแนวทางการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของนักศึกษาพิการ 4) ด้านการให้บริการด้านเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ควรมีการจัดตั้งศูนย์บริการด้านเทคโนโลยี 5) ด้านประสานงานกับคณะที่มีนักศึกษาเรียนร่วมและเป็นเครือข่ายให้บริการกับสถาบัน อุดมศึกษาอื่นๆ ควรจัดให้มีการจัดประชุมอาจารย์ผู้สอนนักศึกษาพิการ

คำสำคัญ : สภาพการให้บริการ, แนวทางการพัฒนา, นักศึกษาพิการ, ศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ, อุดมศึกษา

¹ การติดต่อและการร้องขอบทความนี้ กรุณาส่งถึง วันทนา สวนเศรษฐ ศูนย์การศึกษาพิเศษ คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

A Study of and Proposed Guidelines for the Development of Students with Disabilities Services in Disabilities Support Services Center at Higher Education Institutes

Wantana Suonsed¹

Pibulsongkram Rajabhat University.

Suwapatchara Changpinit

Pibulsongkram Rajabhat University.

Received: 27 May 2016 Accepted: 24 June 2016

Research Article

The purposes of this study were to study conditions, and to propose guidelines for the development of student disabilities services in Disabilities Support Services Center at higher education institutes. The subjects were 336 participants selected from Stratified Random Sampling technique, including 80 disability services officers and 256 students with disabilities in Disabilities Support Services Center in Thai higher education institutes. The study was conducted during the second semester and summer semester in the academic year 2015. Research instruments included 1) an interview form, and 2) a questionnaire. The data were analyzed using means, standard deviation, frequencies, percentages, and descriptive explanation. The results of this study revealed that

1. Overall, the conditions of student disabilities services provided by Disabilities Support Services Center in Thai higher education institutes under the operational framework of the Office of Higher Education Commission were shown at a high level. The highest means score was found in the area of the Consulting Service, followed by the Providing Services, the Coordinating with Faculty, and the Networking Services.

2. The proposed guidelines for the development of students with disabilities services in Disabilities Support Services Centers at Thai higher education institutes included; 1) In the area of being the data center for student disabilities, there should organize meeting for the students' parents more regularly. 2) In the area of providing consulting service, there should organize meeting for the students with disabilities more regularly. 3) In the area of implementing Individualized Service Plan, there should have specific plan that meet student with disabilities education needs. 4) In the area of providing services, there should establish a technology service center. 5) In the area of coordinating with faculty and networking services, there should organize meeting with lecturers who teach student disabilities more regularly.

Keywords: conditions of service, proposed guidelines for development, students with disabilities, disabilities support services center, higher education

¹Correspondence concerning this article and requests for reprints should be addressed to Wantana Suonsed, Faculty of Education, Pibulsongkram Rajabhat University, E-mail: wantana2527@hotmail.com

บทนำ

พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดให้สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาและสถาบันอาชีวศึกษาในทุกสังกัด มีหน้าที่รับคนพิการเข้าศึกษาในสัดส่วนหรือจำนวนที่เหมาะสม ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดนั้น ต่อมาได้มีระเบียบคณะกรรมการการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาสำหรับคนพิการ พุทธศักราช 2552 และระเบียบคณะกรรมการ ส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการว่าด้วยการจัดการอาชีวศึกษาสำหรับคนพิการ พุทธศักราช 2552 ซึ่งมีสาระสำคัญสรุปได้คือ กำหนดให้สถานศึกษาของรัฐ และสถานศึกษาเอกชนที่จัดการอาชีวศึกษา และอุดมศึกษามีหน้าที่รับคนพิการเข้าศึกษาตามความสามารถ ความสนใจ ความถนัดและความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการตามประเภทความพิการ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการเงื่อนไขที่สถาบันการศึกษากำหนด และสถานศึกษาที่รับคนพิการเข้าศึกษาดังกล่าวมีสิทธิได้รับค่าเล่าเรียน ค่าบำรุง และค่าใช้จ่ายอื่นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามจำนวนที่ต้องเรียกเก็บจากนักศึกษาพิการ หากหน่วยงานไม่สามารถดำเนินการได้ ให้ส่งเรื่องขอรับการสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ทั้งนี้ไม่เกินอัตราและรายการที่คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการกำหนด (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา 2553 : 3)

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ซึ่งรับผิดชอบการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาได้ตระหนักถึงความจำเป็นในการจัดการศึกษาแก่กลุ่มคนพิการที่มีความสามารถในการเรียนรู้ถึงระดับอุดมศึกษา และเป็น การดำเนินงานที่สอดคล้องตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ซึ่งในปีงบประมาณ 2548 จึงได้ดำเนินงานพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาให้มีศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ (Disability Support Services : DSS) เพื่อให้ นักศึกษาพิการที่เข้ารับการศึกษาระดับอุดมศึกษาได้สามารถเข้าถึงระบบการศึกษาได้อย่างทั่วถึง และมี คุณภาพ ด้วยรูปแบบวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสม และสามารถพึ่งพาตนเองได้ อยู่ในสังคมมหาวิทยาลัย อย่างมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยสามารถขอรับบริการเทคโนโลยีสื่อสิ่งอำนวยความสะดวก บริการความ ช่วยเหลืออื่นใด ตามความเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาเป็นรายบุคคลใน สถาบันอุดมศึกษาที่รับนักศึกษาพิการเข้าเรียนให้เข้มแข็ง ซึ่งจะส่งผลให้นักศึกษาพิการที่ได้รับความช่วยเหลือ ให้ศึกษาได้เต็มศักยภาพ จึงได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์บริการ นักศึกษาพิการขึ้น จำนวน 26 แห่ง จำแนกเป็น มหาวิทยาลัยรัฐ จำนวน 11 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยมหิดล (วิทยาลัยราชสุดา) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 14 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มหาวิทยาลัย ราชภัฏกำแพงเพชร มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี และ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี (ฝ่ายบริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ 2553 : 1)

ศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ คือ หน่วยงานบริการสนับสนุนทางการศึกษาที่ช่วยให้นักศึกษาที่มีความพิการสามารถเข้าถึงระบบการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยได้อย่างเท่าเทียมกับนักศึกษาทั่วไป โดยลดอุปสรรคซึ่งจำกัดโอกาสของนักศึกษาพิการ และจัดหาบริการสนับสนุน และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อช่วยให้นักศึกษาพิการสามารถบรรลุเป้าหมายทางการศึกษา ซึ่งบริการที่จัดให้นั้นจะต้องพิจารณาจากลักษณะเฉพาะของแต่ละความพิการและความต้องการจำเป็นของนักศึกษาเป็นรายบุคคล ทั้งนี้ สถาบันการศึกษายังคงรักษาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาของหลักสูตร (อรอนงค์ สงเจริญ และ ธีรรัตน์ นงค์ทอง 2549 : 90-100) การบริการสนับสนุนนักศึกษาพิการมีบทบาทในการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษาที่มีความเหมาะสม มีประสิทธิภาพ และสมเหตุสมผล รวมถึงบริการต่างๆที่เกี่ยวข้องให้กับนักศึกษาพิการของมหาวิทยาลัย โดยบริการที่จัดให้นั้นจะพิจารณาจากลักษณะเฉพาะของแต่ละความพิการและความต้องการจำเป็นของนักศึกษาเป็นรายบุคคลรวมทั้งปรึกษาหารือร่วมกับบุคลากรด้านการศึกษาของมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษาแก่นักศึกษาและช่วยนักศึกษาให้สามารถเข้าถึงโปรแกรมการศึกษา กิจกรรม และสิ่งอำนวยความสะดวกที่มหาวิทยาลัยมีอยู่รวมถึงให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้บริหาร และนักวิชาการทางการศึกษาเกี่ยวกับการเอื้อให้นักศึกษาสามารถเข้าถึงโปรแกรมการศึกษาหรือกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้น เพื่อและจัดทำแผนงบประมาณ เพื่อสร้างหรือปรับปรุงสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยด้านสถาปัตยกรรมและสิ่งแวดลอม รวมทั้งจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ และจัดทำแผนอัตราสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านการบริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ อีกทั้งเป็นการเสริมสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับคนพิการและการอยู่ร่วมกันให้กับชุมชนมหาวิทยาลัย (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา 2553 : 8)

จากการสำรวจเบื้องต้นของผู้วิจัยพบว่า สภาพการให้บริการนักศึกษาพิการของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ ในระดับอุดมศึกษา จากมหาวิทยาลัยใน 4 ภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ พบปัญหาด้านความขาดแคลนบุคลากร คือปัญหาที่สำคัญ เนื่องจากภายในศูนย์จะมีเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ค่อนข้างจำกัดอีกทั้งยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะทางมาให้บริการแก่นักศึกษาซึ่งอาจจะเป็นปัญหาต่อเนื่องมาจากความจำกัดทางด้านงบประมาณเพราะว่างงบประมาณที่จัดสรรหาได้ใช้เป็นค่าดำเนินการเฉพาะภายในศูนย์แต่ยังหมายถึงการช่วยเหลือการสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่จะก่อประโยชน์ให้แก่ นักศึกษามากที่สุด และอีกประการหนึ่ง ปัญหาของนักศึกษาพิการที่พบมากที่สุด คือ ปัญหาการติดต่อสื่อสารกับหน่วยงานต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัยโดยเฉพาะนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเนื่องจากว่านักศึกษาไม่สามารถบอกความต้องการของตนเองได้ ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ให้บริการขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความพิการจึงทำให้เกิดปัญหาและความขัดข้องในการให้บริการแก่นักศึกษา

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการให้บริการนักศึกษาพิการของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ ในระดับอุดมศึกษา เพื่อพัฒนาการให้บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการที่เข้ารับการศึกษามหาวิทยาลัย ช่วยให้นักศึกษาที่มีความพิการสามารถบรรลุวัตถุประสงค์และประสบความสำเร็จทางการศึกษาได้

จุดประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการให้บริการนักศึกษาพิการของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ ในระดับอุดมศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศ
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการให้บริการนักศึกษาพิการของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ ในระดับอุดมศึกษา

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาการให้บริการนักศึกษาพิการของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ ในระดับอุดมศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการให้บริการนักศึกษาพิการของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ ในระดับอุดมศึกษา

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาพิการของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ ในระดับอุดมศึกษา จำนวน 25 แห่ง ปีการศึกษา 2557 จำนวนทั้งสิ้น 1,502 คน จำแนกเป็น เจ้าหน้าที่ 101 คน นักศึกษาพิการ 1,401 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาพิการ ของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ ในระดับอุดมศึกษา ปีการศึกษา 2557 โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยใช้กลุ่มตัวอย่างรวม 336 คน จำแนกเป็น เจ้าหน้าที่ 80 คน นักศึกษาพิการ 256 คน

1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) นำแบบสอบถามฉบับร่างที่สร้างขึ้นจำนวน 1 ชุด เสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณา ตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของ ข้อคำถาม ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ได้นำแบบสอบถามไปตรวจสอบหาความตรงของเนื้อหา(Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาหาความสอดคล้องระหว่าง(Index of item-Objective Congruence : IOC) ของข้อคำถามกับคำนิยามศัพท์ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.50 ขึ้นไป จำนวน 56 ข้อ จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Tryout) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความความเที่ยง โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบัค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเที่ยงตรงเท่ากับ 0.69 และนำแบบสอบถามมา

ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอความเห็นชอบเพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์และใช้สถิติ ซึ่งมีดังนี้ 1) ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามสถิติที่ใช้ในการ วิเคราะห์ข้อมูล คือค่าความถี่ และค่าร้อยละ 2) สภาพการให้บริการของเจ้าหน้าที่ และนักศึกษาพิการของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50 - 5.00 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 - 4.49 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติมาก

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 - 3.49 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติปานกลาง

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50 - 2.49 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติน้อย

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 - 1.49 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 2 หาแนวทางการพัฒนาการให้บริการนักศึกษาพิการของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ ในระดับอุดมศึกษา

2.1 แหล่งข้อมูล นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 เกี่ยวกับสภาพการให้บริการนักศึกษาพิการของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ โดยนำข้อมูลมาจัดเรียงลำดับแต่ละด้านตามค่าเฉลี่ย มาสร้างแบบสัมภาษณ์ เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการให้บริการนักศึกษาพิการของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ ในระดับอุดมศึกษา โดยกลุ่มเป้าหมายที่สัมภาษณ์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 8 คน ที่ได้จากการเลือกแบบเจาะจงเฉพาะผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริการนักศึกษาพิการโดยตรง ประกอบด้วย

1. หัวหน้าศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ 2 คน
2. บุคลากรประจำศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษา 2 คน
3. อาจารย์ผู้สอนนักศึกษาพิการเรียนร่วม 1 คน
4. เจ้าหน้าที่เทคโนโลยีสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักศึกษาพิการ 2 คน
5. เจ้าหน้าที่ล่ามภาษามือ 1 คน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง และอุปกรณ์ในการสัมภาษณ์ ได้แก่ เครื่องบันทึกเสียง ระหว่างการสัมภาษณ์ได้มีทำบันทึกภาคสนาม นำข้อมูลที่เก็บในรูปเอกสารโดยใช้วิธีการของความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลที่เป็นเหตุเป็นผล การใช้วิธีการสังเคราะห์ตีความ โดยใช้พื้นฐานจากข้อมูลเอกสาร ที่ผู้วิจัยได้ทำการเรียบเรียงไว้ในเบื้องต้น และนำเสนอผลการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลตามจุดประสงค์ของการศึกษาค้นคว้าในลักษณะของการเขียนบรรยายเชิงพรรณนา ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นการวิจัยออกเป็น 5 ประเด็น ได้แก่

1. การเป็นศูนย์ข้อมูลด้านคนพิการของสถาบัน
2. การบริการให้คำปรึกษา

3. การจัดทำแผนการรับบริการเฉพาะบุคคล
4. การให้บริการด้านการจัดเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา
5. การประสานงานกับคณะที่มีนักศึกษาเรียนร่วมและเป็นเครือข่ายให้บริการกับสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ

2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการให้บริการนักศึกษาพิการของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ ในระดับอุดมศึกษา ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) นำเสนอด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัย

ผลจากการวิเคราะห์การศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาการให้บริการนักศึกษาพิการของศูนย์บริการสนับสนุน นักศึกษาพิการ ในระดับอุดมศึกษา ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

1. สภาพการให้บริการนักศึกษาพิการของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ ในระดับอุดมศึกษาตามกรอบการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ทั้ง 5 ด้าน มีสภาพการให้บริการของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ ในระดับอุดมศึกษาอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน พบว่า ศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ ในระดับอุดมศึกษามีสภาพการให้บริการนักศึกษาพิการ โดยมีคะแนนเฉลี่ยในระดับสูงที่สุดจนถึงคะแนนเฉลี่ยในระดับต่ำที่สุด เรียงตามลำดับ มีดังนี้ 1) ด้านการบริการให้คำปรึกษา 2) ด้านการให้บริการด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา 3) ด้านการประสานงานกับคณะที่มีนักศึกษาเรียนร่วมและเป็นเครือข่ายให้บริการกับสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ 4) ด้านการจัดทำแผนการรับบริการเฉพาะบุคคล 5) ด้านการเป็นศูนย์ข้อมูลด้านคนพิการของสถาบัน

2. แนวทางการพัฒนาการให้บริการนักศึกษาพิการของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ ในระดับอุดมศึกษา พบว่า ด้านการเป็นศูนย์ข้อมูลด้านคนพิการของสถาบัน ประเด็นด้านการให้บริการข้อมูลด้านครอบครัวของนักศึกษาพิการ ควรมีการจัดประชุมผู้ปกครองของนักศึกษาพิการ และการเยี่ยมบ้านของนักศึกษาพิการ เพื่อรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านครอบครัวของนักศึกษาพิการ และเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบ้านกับมหาวิทยาลัย ซึ่งทำให้บุคลากรของมหาวิทยาลัยได้รับรู้ได้เห็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมต่างๆ ทางบ้านของนักศึกษาพิการ และนำข้อมูลไปวางแผนพัฒนา ส่งเสริม ป้องกันและแก้ปัญหาของนักศึกษาพิการต่อไป

ด้านบริการการให้คำปรึกษา ประเด็นด้านการได้รับบริการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ควรจัดให้มีการประชุม นักศึกษาพิการ เพื่อชี้แจงและอธิบาย รวมถึงให้คำปรึกษาและให้ความช่วยเหลือของนักศึกษาพิการ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

ด้านการจัดทำแผนการรับบริการเฉพาะบุคคล ประเด็นด้านการรายงานผลการอนุมัติของคณะกรรมการจัดทำแผนการรับบริการเฉพาะบุคคล เพื่อวางแผนแนวทางการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการ

จำเป็นพิเศษของนักศึกษาพิการ ตลอดจนกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลือทางการศึกษาเฉพาะบุคคล

ด้านการให้บริการด้านเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ประเด็น ด้านการมีส่วนร่วมในเสนอแนะผลดีหรือข้อจำกัดในการให้บริการด้านการจัดเทคโนโลยี สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ควรมีการจัดตั้งศูนย์บริการด้านเทคโนโลยี เพื่อเพิ่มความสามารถในการปฏิบัติงานของบุคลากรของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ และช่วยสนับสนุนนักศึกษาพิการในการเรียนรู้ เพื่อช่วยให้นักศึกษาพิการได้เข้าถึงการเรียนการสอน หรือข้อมูลข่าวสาร

ด้านประสานงานกับคณะที่มีนักศึกษาเรียนร่วมและเป็นเครือข่ายให้บริการกับสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ ประเด็นด้านการดำเนินการแจกคู่มือสำหรับอาจารย์ผู้สอนนักศึกษาพิการในมหาวิทยาลัย ควรมีการจัดให้มีการจัดประชุมอาจารย์ผู้สอนนักศึกษาพิการ เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนักศึกษาพิการ และการให้บริการของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการกับคณาจารย์ผู้สอน เพื่อชี้แจง แนะนำ และให้ความช่วยเหลือกับอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัย

ตาราง 1 สภาพการให้บริการนักศึกษาพิการ ของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ ในระดับอุดมศึกษา จากภาพโดยรวมทั้ง 5 ด้าน

ด้านที่	รายการ	ระดับการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านการเป็นศูนย์ข้อมูลด้านคนพิการของสถาบัน	4.06	0.61	มาก
2	ด้านการบริการให้คำปรึกษา	4.31	0.62	มาก
3	ด้านการจัดทำแผนการรับบริการเฉพาะบุคคล	4.08	0.75	มาก
4	ด้านการให้บริการด้านการจัดสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา	4.27	0.64	มาก
5	ด้านการประสานงานกับคณะที่มีนักศึกษาเรียนร่วมและเป็นเครือข่ายให้บริการกับสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ	4.25	1.39	มาก
คะแนนรวม		4.19	0.80	มาก

จากตาราง 1 พบว่า สภาพการให้บริการนักศึกษาพิการ ของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ ในระดับอุดมศึกษา โดยภาพรวม พบว่ามีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.80) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริการให้คำปรึกษามีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.62) และด้านการเป็นศูนย์ข้อมูลด้านคนพิการของสถาบัน มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.61)

ตาราง 2 สภาพการให้บริการนักศึกษาพิการ ของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ ในระดับอุดมศึกษาจาก ภาพโดยรวมทั้ง 5 ด้าน ตามแนวคิดของเจ้าหน้าที่และนักศึกษาพิการ

ด้านที่	รายการ	ระดับการปฏิบัติ (เจ้าหน้าที่)			ระดับการปฏิบัติ (นักศึกษาพิการ)		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านการเป็นศูนย์ข้อมูลด้านคนพิการของสถาบัน	4.05	0.86	มาก	4.06	0.77	มาก
2	ด้านการบริการให้คำปรึกษา	4.27	0.71	มาก	4.08	0.79	มาก
3	ด้านการจัดทำแผนการรับบริการเฉพาะบุคคล	3.99	0.96	มาก	4.10	0.76	มาก
4	ด้านการให้บริการด้านการจัดซื้อ สิ่งอำนวยความสะดวก และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา	4.35	0.75	มาก	4.24	0.70	มาก
5	ด้านการประสานงานกับคณะที่มีนักศึกษาเรียนร่วม และเป็นเครือข่ายให้บริการกับสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ	3.98	0.99	มาก	4.11	0.77	มาก
คะแนนรวม		4.13	0.85	มาก	4.12	0.76	มาก

จากตาราง 2 สภาพการให้บริการนักศึกษาพิการ ของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการในระดับอุดมศึกษา จากภาพโดยรวมทั้ง 5 ด้าน ตามแนวคิดของเจ้าหน้าที่ และนักศึกษาพิการ พบว่า สภาพการให้บริการนักศึกษาพิการตามแนวคิดของเจ้าหน้าที่ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.85) รองลงมา คือ สภาพการให้บริการนักศึกษาพิการตามแนวคิดของนักศึกษาพิการ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.76)

เมื่อพิจารณาสภาพการปฏิบัติการเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาพิการมีคะแนนเฉลี่ยรายด้านมากกว่าเจ้าหน้าที่ 3 ด้าน คือ ด้านการประสานงานกับคณะที่มีนักศึกษาเรียนร่วมและเป็นเครือข่ายให้บริการกับสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.76) ด้านการจัดทำแผนการรับบริการเฉพาะบุคคล ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.76) และด้านการเป็นศูนย์ข้อมูลด้านคนพิการของสถาบัน ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.77) โดยมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน ตามลำดับ

ตาราง 3 สรุปแนวทางการพัฒนาการให้บริการนักศึกษาพิการของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการในระดับอุดมศึกษา โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย

ด้าน	แนวทางการพัฒนาการให้บริการนักศึกษาพิการของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ	ความถี่
1. ด้านบริการการให้คำปรึกษา	1. ควรจัดบริการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม และมีการประชุมนักศึกษาพิการ เพื่อชี้แจงและอธิบาย ให้ข้อมูลกับนักศึกษาพิการ	5 คน
	2. นักศึกษาพิการต้องกระตุ้นตัวเองให้เกิดการเรียนรู้และมีความกระตือรือร้น และบุคลากรควรให้คำปรึกษาให้คำแนะนำกับนักศึกษาสร้างกำลังใจ	2 คน
	3. ควรให้บุคลากรเรียนรู้เทคนิคเฉพาะด้าน เช่น การสัมภาษณ์ การตอบคำถาม การพูดโน้มน้าวกับนักศึกษาพิการ	1 คน
2. ด้านการให้บริการด้านเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา	1. ควรมีการจัดทำประเมินผลการให้บริการ สื่อและเทคโนโลยี รวมทั้งสรุปผลการให้บริการ การใช้สื่อและเทคโนโลยีของนักศึกษาพิการ	4 คน
	2. ควรมีการจัดตั้งศูนย์บริการ เพื่อปรับปรุงความสามารถในการปฏิบัติงานของบุคลากรของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ และการให้บริการ สิ่งอำนวยความสะดวกกับนักศึกษาพิการ	2 คน
	3. ควรมีการจัดอบรมการใช้สื่อและเทคโนโลยี	2 คน
3. ด้านประสานงานกับคณะที่มีนักศึกษาเรียนร่วมและเป็นเครือข่ายให้บริการกับสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ	1. ควรมีการจัดให้มีการจัดประชุมอาจารย์ผู้สอนนักศึกษาพิการ	4 คน
	2. ควรมีการเผยแพร่คู่มือสำหรับอาจารย์ผู้สอนนักศึกษาพิการ	2 คน
	3. ควรมีการจัดทำแนวทางวิธีการสอนนักศึกษาพิการในแต่ละประเภท	1 คน
	4. มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งควรให้ความสำคัญกับนักศึกษาพิการ	1 คน
4. ด้านการจัดทำแผนการรับบริการเฉพาะบุคคล	1. บุคลากร DSS ควรรายงานผลการอนุมัติของคณะกรรมการการจัดทำแผนการรับบริการเฉพาะบุคคล	4 คน
	2. บุคลากร DSS ควรตระหนักถึงความสำคัญของการจัดทำแผนการรับบริการเฉพาะบุคคล (Individualized Service Plan: ISP) ของนักศึกษาพิการ	2 คน
	3. ควรมีการจัดทำระบบฐานข้อมูลของนักศึกษาพิการ	
	4. การปฏิบัติงานด้านนี้บุคคลที่สำคัญ คือ ผู้บริหารควรตระหนักถึงความสำคัญจุดนี้ และ ถึงแม้ว่าจะมีความพิการเหมือนกัน เช่น ตาบอด แต่ความต้องการของนักศึกษาตาบอดแต่ละคนก็ต่างกัน จึงจำเป็นต้องมีแบบแผนการรับตามสนับสนุนของแต่ละคน	1 คน
		1 คน

ตาราง 3 (ต่อ)

ด้าน	แนวทางการพัฒนาการให้บริการนักศึกษาพิการของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ	ความถี่
5. ด้านการเป็นศูนย์ข้อมูลคนพิการของสถาบัน	1. ควรมีการจัดประชุมผู้ปกครองของนักศึกษาพิการ	4 คน
	2. ควรมีการเยี่ยมบ้านของนักศึกษาพิการ	2 คน
	3. ควรใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือเว็บไซต์ เป็นช่องทางในการให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ปกครองของนักศึกษาพิการเกี่ยวกับแผนการเรียนของนักศึกษาพิการแต่ละภาคเรียน	1 คน
	4. ควรให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกระตุ้นให้นักศึกษาพิการมีความมุ่งมั่นตั้งใจ ให้ความสำคัญสำเร็จในการเรียน	1 คน

จากตาราง 3 พบว่า แนวทางการพัฒนาการให้บริการนักศึกษาพิการของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ ในระดับอุดมศึกษา ในทัศนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย 1. ด้านบริการการให้คำปรึกษา ควรมีบริการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม และมีการประชุมนักศึกษาพิการ เพื่อชี้แจงและอธิบาย ให้ข้อมูลกับนักศึกษาพิการ 2. ด้านการให้บริการด้านเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ควรมีการจัดทำประเมินผลการให้บริการ สื่อและเทคโนโลยี รวมทั้งสรุปผลการให้บริการ การใช้สื่อและเทคโนโลยีของนักศึกษาพิการ 3. ด้านประสานงานกับคณะที่มีนักศึกษาเรียนร่วมและเป็นเครือข่ายให้บริการกับสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ ควรมีการจัดให้มีการจัดประชุมอาจารย์ผู้สอนนักศึกษาพิการ 4. ด้านการจัดทำแผนการรับบริการเฉพาะบุคคล ควรรายงานผลการอนุมัติของคณะกรรมการการจัดทำแผนการรับบริการเฉพาะบุคคล และ 5. ด้านการเป็นศูนย์ข้อมูลคนพิการของสถาบัน ควรมีการจัดประชุมผู้ปกครองของนักศึกษาพิการ

อภิปรายผล

การศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาการให้บริการนักศึกษาพิการของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ ในระดับอุดมศึกษา สามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาสภาพการให้บริการนักศึกษาพิการของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการในระดับอุดมศึกษาตามกรอบการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ทั้ง 5 ด้าน พบว่า ศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ ในระดับอุดมศึกษามีสภาพการให้บริการนักศึกษาพิการ โดยมีคะแนนเฉลี่ยในระดับสูงที่สุดจนถึงคะแนนเฉลี่ยในระดับต่ำที่สุดเรียงตามลำดับ มีดังนี้ 1) ด้านการบริการให้คำปรึกษา 2) ด้านการให้บริการด้านการจัดสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา 3) ด้านการประสานงานกับคณะที่มีนักศึกษาเรียนร่วมและเป็นเครือข่ายให้บริการกับสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ 4) ด้านการจัดทำแผนการรับบริการเฉพาะบุคคล 5) ด้านการเป็นศูนย์ข้อมูลด้านคนพิการของสถาบัน มีสภาพการ

ให้บริการของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ ในระดับอุดมศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการแต่ละมหาวิทยาลัย ทำหน้าที่ส่งเสริมและช่วยเหลือนักศึกษาพิการสามารถเข้าถึงระบบการเรียนการสอนของสถาบันได้อย่างเท่าเทียมกับนักศึกษาทั่วไป และจัดหาบริการสนับสนุนและสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาพิการสามารถบรรลุเป้าหมายทางการศึกษาได้ ซึ่งทำให้เจ้าหน้าที่และนักศึกษาพิการแต่ละมหาวิทยาลัยมีสภาพการให้บริการด้านต่างๆ ของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ ซึ่งมีสภาพการให้บริการอยู่ในระดับมาก และเป็นไปตามกรอบของการดำเนินการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการ ในระดับอุดมศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของอรอนงค์ สงเจริญ และจิตรัตน์ นงค์ทอง (2549) ซึ่งพบว่า นักศึกษาพิการมีความพึงพอใจต่อระบบการจัดบริการ DSS (Disabilities Support Services) และการให้บริการของเจ้าหน้าที่ทุกด้าน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของอนุชา ภูมิสิทธิพร (2550) ซึ่งพบว่า ความต้องการของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีความต้องการโดยรวมทั้ง 3 ด้าน คือด้านส่วนตัว ด้านสังคม และด้านการเรียน อยู่ในระดับมาก

2. แนวทางการพัฒนาการให้บริการนักศึกษาพิการของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ ในระดับอุดมศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้แบบสัมภาษณ์เพื่อสอบถามผู้เชี่ยวชาญของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ ผลการศึกษาปรากฏว่า

1) ด้านการเป็นศูนย์ข้อมูลด้านคนพิการของสถาบัน ประเด็นด้านการให้บริการข้อมูลด้านครอบครัวของนักศึกษาพิการ พบว่า ควรมีการจัดประชุมผู้ปกครองของนักศึกษาพิการ และการเยี่ยมบ้านของนักศึกษาพิการ เพื่อรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านครอบครัวของนักศึกษาพิการ และเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบ้านกับมหาวิทยาลัย ซึ่งทำให้บุคลากรของมหาวิทยาลัยได้รับรู้ได้เห็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมต่างๆ ทางบ้านของนักศึกษาพิการ และนำข้อมูลไปวางแผนพัฒนา ส่งเสริม ป้องกันและแก้ปัญหาของนักศึกษาพิการต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กนิษฐา เปรมปรีชาญาณ (2554) ซึ่งพบว่า การเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรม ประชุมผู้ปกครองเพื่อรับทราบปัญหา ครูผู้ปกครองเป็นแบบอย่างที่ดี สร้างแรงจูงใจให้แก่ครูและนักเรียน และควรมีการจัดประชุมผู้ปกครองแต่ละภาคการศึกษาหรือมีการเยี่ยมบ้านของนักศึกษาพิการแต่ละปีการศึกษา โดยศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการของสถาบัน นำข้อมูลไปวางแผนพัฒนา ส่งเสริมป้องกันและแก้ปัญหาของนักศึกษาพิการต่อไป

2) ด้านบริการการให้คำปรึกษา ประเด็นด้านการได้รับบริการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม พบว่า ควรจัดให้มีการประชุมนักศึกษาพิการ เพื่อชี้แจงและอธิบาย รวมถึงให้คำปรึกษาและให้ความช่วยเหลือของนักศึกษาพิการ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Pacifici and McKinney (1997) ซึ่งพบว่า สำนักงานบริการสนับสนุนจะประเมินภาพรวมของความบกพร่อง กำหนดเป้าหมายเพื่อช่วยเหลือผู้บกพร่อง เช่น การปรับสภาพแวดล้อมหรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ การให้คำปรึกษา เป็นต้น

3) ด้านการจัดทำแผนการรับบริการเฉพาะบุคคล ประเด็นด้านการรายงานผลการอนุมัติของคณะกรรมการการจัดทำแผนการรับบริการเฉพาะบุคคล พบว่า เพื่อวางแผนแนวทางการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของนักศึกษาพิการ ตลอดจนกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลือทางการศึกษาเฉพาะบุคคล ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การจัดทำแผนการรับบริการเฉพาะบุคคล (Individualized Service Plan: ISP) ของนักศึกษาพิการของแต่ละมหาวิทยาลัย ให้ตรงกับสภาพความพิการ และความต้องการของนักศึกษาพิการ เพื่อให้การตัดสินใจในการอนุมัติของคณะกรรมการ มีความถูกต้อง รวดเร็ว และชัดเจน อีกทั้งผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ ควรให้ความสำคัญกับผลการอนุมัติของคณะกรรมการการจัดทำแผนการรับบริการเฉพาะบุคคลอย่างเคร่งครัด โดยการผลการอนุมัติให้นักศึกษาทราบรวมถึงแจ้งให้ผู้ปกครองทราบ เพื่อให้นักศึกษาพิการเข้าถึงระบบการเรียนการสอน และสามารถบรรลุเป้าหมายทางการศึกษาได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Singh (2003) พบว่า มีสถาบันในระดับอุดมศึกษาแค่เพียง 7 เปอร์เซนต์เท่านั้น ที่มีการบริการเพื่อให้นักศึกษาพิการได้เข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นสัดส่วนที่น้อยมากของสถาบันการศึกษาที่ได้มีการจัดบริการในการเข้าถึงสื่อการเรียนการสอน

4) ด้านการให้บริการด้านเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ประเด็น ด้านการมีส่วนร่วมในเสนอแนะผลดีหรือข้อจำกัดในการได้รับบริการด้านการจัดเทคโนโลยี สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พบว่า ควรมีการจัดตั้งศูนย์บริการด้านเทคโนโลยี เพื่อเพิ่มความสามารถในการปฏิบัติงานของบุคลากรของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ และช่วยสนับสนุนนักศึกษาพิการในการเรียนรู้ เพื่อช่วยให้นักศึกษาพิการได้เข้าถึงการเรียนการสอน หรือข้อมูลข่าวสาร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสำนักส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักศึกษา (2552) อ้างอิงใน Harvey Rude (2009 : 41) พบว่า การจำแนกลักษณะและความต้องการพื้นฐานของนักศึกษาที่มีความพิการผู้ซึ่งอาจต้องการบริการเกื้อหนุนเพื่อให้ประสบความสำเร็จในการศึกษา และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Steele and Wolanin (2004) พบว่า นักศึกษาที่มีความบกพร่องมีโอกาสเท่าเทียม ในการเข้าศึกษา แต่ยังมีอุปสรรคและโอกาสในการเข้าถึงพื้นที่สาธารณะในสถาบันอุดมศึกษาของนักศึกษาพิการ

5) ด้านประสานงานกับคณะที่มีนักศึกษาเรียนร่วมและเป็นเครือข่ายให้บริการกับสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ ประเด็นด้านการดำเนินการแจกคู่มือสำหรับอาจารย์ผู้สอนนักศึกษาพิการในมหาวิทยาลัย พบว่า ควรมีการจัดให้มีการจัดประชุมอาจารย์ผู้สอนนักศึกษาพิการ เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนักศึกษาพิการ และการให้บริการของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการกับคณาจารย์ผู้สอน เพื่อชี้แจง แนะนำ และให้ความช่วยเหลือกับอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัย ผู้วิจัยมีความเห็นว่า แต่ละมหาวิทยาลัยที่มีศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ ควรมีการจัดประชุมอาจารย์ผู้สอนนักศึกษาพิการก่อนเปิดเรียนภาคการศึกษาที่ 1 และ 2 เพื่อให้ทราบถึงบทบาทและหน้าที่ของศูนย์บริการนักศึกษาพิการ และประเภทของนักศึกษาพิการเรียนร่วม แต่ละประเภท พร้อมทั้งการจัดทำข้อมูล หนังสือ คู่มือ เพื่อให้อาจารย์ได้นำไปใช้ และเตรียมตัวเพื่อจัดการเรียนการสอน สำหรับนักศึกษาพิการในแต่ละประเภท ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสำนักส่งเสริมและพัฒนา

ศักราชบัณฑิตศึกษา (2552) อ้างอิงใน พิมพ์า ขจรธรรม และคณะ (2552) ซึ่งพบว่า สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาควรมีบทบาทอย่างต่อเนื่องในการสร้างความตระหนัก ความรู้และความเข้าใจเรื่องนักศึกษาพิการให้แก่สถาบันอุดมศึกษา โดยเฉพาะในกลุ่มผู้บริหารระดับสูงของสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้

ในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ นักศึกษา บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรนำผลของงานวิจัยนี้ นำไปศึกษาปัญหาของสภาพการให้บริการนักศึกษาพิการ ของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ ในระดับอุดมศึกษา ด้านการเป็นศูนย์ข้อมูลด้านคนพิการของสถาบัน ด้านการจัดทำแผนการรับบริการเฉพาะบุคคล และด้านการประสานงานกับคณะที่มีนักศึกษาเรียนร่วมและเป็นเครือข่ายให้บริการกับสถาบันอุดมศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการของแต่ละมหาวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับงานการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัญหาของการให้บริการข้อมูลด้านครอบครัวของนักศึกษาพิการของศูนย์บริการสนับสนุนของนักศึกษาพิการในระดับอุดมศึกษา
2. ควรมีการศึกษาปัญหาและความต้องการของนักศึกษาพิการหลังได้รับรายงานผลการอนุมัติของคณะกรรมการการจัดทำแผนการรับบริการเฉพาะบุคคล
3. ควรมีการศึกษาปัญหา และเปรียบเทียบทั้งก่อนและหลังการให้บริการการแจกคู่มือสำหรับอาจารย์ผู้สอนนักศึกษาพิการ ในมหาวิทยาลัย ของศูนย์บริการสนับสนุนของนักศึกษาพิการในระดับอุดมศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กนิษฐา เปรมปรีชาญาณ. (2554). *บรรยากาศองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3. การศึกษาค้นคว้าอิสระ* ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ฝ่ายบริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ. 2553. *คู่มือนักศึกษาพิการ*. พิษณุโลก: ศูนย์การศึกษาพิเศษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- สำนักส่งเสริมและพัฒนาศักราชบัณฑิตศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2552). *รายงานผลการประชุมสัมมนาวิชาการระดับชาติ เรื่อง การเข้าถึงและได้รับบริการทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาสำหรับคนพิการ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.

- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2553). *คู่มือหลักการและแนวทางในการจัดตั้งศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- อรอนงค์ สงเจริญ,ธิดารัตน์ นงค์ทอง. (2549). การพัฒนารูปแบบและระบบงานบริการสนับสนุน สำหรับนักศึกษาพิการ วิทยาลัยราชสุดา. *วารสารวิทยาลัยราชสุดาเพื่อการวิจัยและพัฒนาคนพิการ*, 3(1-2): 90 -110.
- อนุชา ภูมิสิทธิพร. (2550). *การศึกษาและความต้องการของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏ*. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Pacifici, T., & McKinney, K. (1997). *Disability Support Services for Community College Students*. [Online]. Available: www.eric.ed.gov/ERICWebPortal/recordDetail?accno=ED409972. [2009, March 22].
- Singh, D. K. 2003. Students with Disabilities and Higher Education. *College Student Journal*,37: 367-378.
- Steele, P. E., & Wolanin, T. R. (2004). *Higher education opportunities for students with disabilities: A primer for policymakers*. Washington, D.C: The Institute for Higher Education Policy.

การศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกลุ่ม 5 ขุนศึก

อุทัยรัตน์ แสงพระจันทร์¹

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

อดุลย์ วังศรีคุณ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

รับต้นฉบับ: 22 พฤษภาคม 2559 รับตีพิมพ์: 23 มิถุนายน 2559

บทความวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จุดมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด กลุ่ม 5 ขุนศึก จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการด้านการวางแผนการนิเทศภายในของสถานศึกษาด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในของสถานศึกษา ด้านการประเมินผลและการรายงานผล การวิจัยประกอบด้วย 2 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศภายในสถานศึกษาและครูศูนย์การเรียนรู้ตำบลจำนวน304 คน เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่น 0.98 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานขั้นตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกลุ่ม5ขุนศึก โดยใช้แบบสัมภาษณ์ ผลการวิเคราะห์ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ด้านการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษา จำนวน 9 คน

ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด กลุ่ม 5 ขุนศึก โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน และด้านที่ดำเนินการสูงสุด คือด้านที่ 1 ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ รองลงมา คือ ด้านที่ 4 ด้านการประเมินผลและรายงานผล และด้านที่ดำเนินการต่ำสุด คือ ด้านที่ 2 ด้านการวางแผนการนิเทศภายในของสถานศึกษา 2. แนวทางการดำเนินงานนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด กลุ่ม 5 ขุนศึก ประกอบด้วย 1) สร้างความเข้าใจกับครูผู้ทำหน้าที่นิเทศบุคลากรที่เกี่ยวข้อง 2)ร่วมกันกำหนดการนิเทศงานโดยวิเคราะห์ข้อมูลจากการสรุปผลรายงาน นำข้อมูลการรายงานผลการดำเนินงานมาเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณากำหนดจุดหมายให้ชัดเจน จัดลำดับความสำคัญ เพื่อนำมาวางแผนและคิดหาแนวทางเลือกล่วงหน้าที่ดีที่สุด จัดทำแผนการนิเทศภายในของสถานศึกษาเกี่ยวกับวิธีการใช้สื่อการเรียนการสอน รับทราบและนำเอาปัญหาความต้องการมาพิจารณา หาทางช่วยเหลือสนับสนุนสื่อการเรียนรู้ การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการนิเทศภายในของสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุงและพัฒนาการนิเทศภายในของสถานศึกษา จัดทำรายงานผลการนิเทศภายในของสถานศึกษาต่อผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน และสำนักงาน กศน.จังหวัด

คำสำคัญ: สภาพการดำเนินการ, การนิเทศการศึกษา, การบริหาร

¹การติดต่อและการร้องขอบทความนี้ กรุณาส่งถึง อุทัยรัตน์ แสงพระจันทร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม E-mail: utai201101@windowslive.com

A Study of Conditions and Guideline for Internal Supervision Performance in School under Province Non-formal and Informal Education Supporting Office in 5 Khunsuk Group

Utairat Saengprajan ¹

Pibulsongkram Rajabhat University.

Adul Wangsrikoon

Pibulsongkram Rajabhat University.

Received: 22 May 2016 Accepted: 23 June 2016

Research Article

The purposes of this research were to study conditions and guidelines for internal supervision performance in schools under Provincial Non-formal and Informal Education Supporting Office in 5 Khunsuk Groups including 4 facets: 1) studying the current problems and needs, 2) planning for the internal supervision performance in schools, 3) implementing of the supervision in schools, 4) evaluation and reporting results. The research consists of 2 steps. In step 1, to find out the conditions of internal supervision performance in such schools, the samples were 304 administrators, supervising teachers, and teachers in the district learning center. The tool used in data collection was a 5-rating scale questionnaire with the reliability of 0.98 and the data were analyzed by using mean, standard deviation. In step 2, to propose guidelines to develop the internal supervision performance in such schools, interviews with 9 experts who had experiences in internal supervision in schools were conducted.

The finding revealed that:

1. Overall, the conditions of internal supervision performance in such schools were at a high level all in 4 facets. When each facet was considered, it was found that the most performed was the studying current problems and needs; secondly, the evaluation and reporting results, and the least performed was the planning for internal supervision in schools.

2. The guidelines for internal supervision performance in such schools comprised 1) establishing understanding with the persons who are in charge of supervision, 2) coordinating supervision schedule by analyzing the data from working summary, setting the objectives from the performance report, prioritizing for the planning and finding the best solution, planning for the internal supervision of the schools on instructional media, considering the problems and need, seeking ways in learning support, monitoring and reviewing the internal supervision quality of the schools for the readjustment and development of the internal supervision to the school children's education committee, community and the office of Provincial Non-formal Education.

Keyword: administration state, education supervision , administration

¹Correspondence concerning this article and requests for reprints should be addressed to Utairat Saengprajan, Faculty of Education, Pibulsongkram Rajabhat University, E-mail: utai201101@windowslive.com

บทนำ

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 กำหนดให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาการจัดการศึกษาที่สำคัญ การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญและมีบทบาทในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตซึ่งหากคนมีคุณภาพแล้วย่อมส่งผลให้ประเทศชาติและสังคมมีความเจริญก้าวหน้า จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่งและกำหนดให้ภารกิจในการนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาโดยมีแนวทางการปฏิบัติ คือ ให้มีการจัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา ดำเนินการงานวิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบหลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษาประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาติดตามประสานงานกับเขตพื้นที่กระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนของสถานศึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์การจัดระบบนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่นหรือเครือข่ายการนิเทศการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 36–37)

ปัจจุบันการศึกษามีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพการณ์ไม่ว่าจะเป็นหลักสูตรกระบวนการจัดการเรียนการสอน สื่อ เทคโนโลยี ตลอดจนบุคลากร เหล่านี้ย่อมมีผลกระทบต่อการเรียนการสอนของสถานศึกษา ภารกิจที่สำคัญอีกประการหนึ่งของผู้บริหารการศึกษาคือ การนิเทศ โดยเฉพาะการนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ซึ่งจะช่วยปรับปรุงสิ่งที่บกพร่องด้านวิชาการด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนของครู ให้มีการพัฒนาและส่งเสริมการเรียนการสอน บรรลุตามวัตถุประสงค์ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นที่มีความใกล้ชิดกับครูผู้สอน จึงย่อมจะทราบปัญหา ต่าง ๆ ดีกว่าบุคคลภายนอกเมื่อเป็นเช่นนี้แล้วการนิเทศภายในสถานศึกษาจะสามารถตอบสนองความต้องการของบุคคลในสถานศึกษาได้อย่างถูกต้อง (เมตต์ การุณจิต 2543:54)

การนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นกระบวนการเชิงบริหารจัดการทางวิชาการด้านการศึกษาที่มีมานาน เพื่อช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นภายในสถานศึกษาแต่ละแห่ง การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นฐานสำคัญเชิงบริหารที่เกิดจากความร่วมมือและยึดหลักความเสมอภาคและความเป็นประชาธิปไตยของบุคลากรในสถานศึกษาร่วมกัน มีข้อปฏิบัติหรือข้อตกลงร่วมกันที่จะร่วมจัดการเรียนการสอนให้บรรลุผลตามที่นโยบายการจัดการศึกษาและหลักสูตรกำหนดไว้

การพัฒนาศักยภาพของการเรียนรู้ของโรงเรียนและสถานศึกษา จะประกอบด้วยปัจจัยที่หลากหลาย องค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งดั่งนั้นกระบวนการ “นิเทศภายในสถานศึกษา” ซึ่งจะเป็นกลไกของการชี้้นำให้ความช่วยเหลือ ควบคุมกำกับ ติดตามให้การปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนก้าวไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้เกี่ยวข้องทุกคนต้องคิดทบทวนและแสวงหาแนวทางการพัฒนา โดยใช้การนิเทศภายในเป็นยุทธศาสตร์สำคัญควบคู่ไปกับการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนและสถานศึกษา เพื่อบรรลุเป้าหมายสูงสุดของการจัดการศึกษาดังกล่าว โดยการ เร่งพัฒนาระบบกลไกการกำกับติดตามและนิเทศเพื่อพัฒนางานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอย่างมีประสิทธิภาพ ให้หน่วยงานและสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องทุกระดับ

นโยบายสู่การปฏิบัติ ให้สามารถตอบสนองการดำเนินงานตามนโยบายในแต่ละเรื่องได้อย่างมีประสิทธิภาพ เชื่อมโยงระบบการนิเทศในทุกระดับภายในสถานศึกษาทั้งหน่วยงานภายในและภายนอกองค์กร ตั้งแต่ ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค กลุ่มจังหวัด จังหวัด อำเภอ/เขต และตำบล/แขวง เพื่อความเป็นเอกภาพในการใช้ ข้อมูลและการพัฒนางานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (สำนักงาน กศน., 2556: 11)

ปัญหาการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาในสังกัดต่าง ๆ นั้น เป็นกระบวนการหนึ่งที่เป็นที่ยอมรับ ของวงการศึกษานในประเทศไทยว่า สามารถที่จะช่วยในการพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพการศึกษาให้ดีขึ้นได้ การนิเทศการศึกษาเป็นนวัตกรรมที่มุ่งหมายให้เป็นเครื่องมือในการเร่งรัดเพื่อพัฒนา การศึกษาในสถานศึกษา เพราะการนิเทศการศึกษาเป็นการแก้ปัญหาที่ระบบ ระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ เพื่อให้ได้มาซึ่ง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น การนิเทศการศึกษาที่ผ่านมา เป็นการดำเนินงานโดยบุคลากรภายนอก สถานศึกษา แต่ปัจจุบันการนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นภารกิจของผู้บริหาร ในการที่จะพัฒนาและส่งเสริมให้ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้โดยการนิเทศควรเป็นบุคลากรในสถานศึกษา ซึ่งอยู่ ใกล้ชิดกับครู และนักเรียน ซึ่งย่อมทราบและเข้าใจสภาพปัญหาของสถานศึกษา สามารถวิเคราะห์สาเหตุของ ปัญหาได้ดีกว่า ซึ่งส่งผลให้ การนิเทศตอบสนองความต้องการของบุคลากรในสถานศึกษาได้ดีกว่าดังนั้น กิจกรรมการนิเทศการศึกษาที่ได้ปฏิบัติอย่างต่อเนื่องกันมาเป็นระยะเวลานานซึ่งกระบวนการและวิธีการนิเทศ ได้เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย จากลักษณะตรวจตราสั่งการ มาเป็นลักษณะการร่วมมือ การแนะนำช่วยเหลือ กันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ ยังมีปัญหาหลายประการที่ทำให้การนิเทศไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ประการสำคัญคือ ผู้บริหารยังไม่ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ในการนิเทศภายใน ไม่เห็นความสำคัญของการ นิเทศ ไม่ตระหนักว่าตนมีความสำคัญที่จะผลักดันให้เกิดการพัฒนา กลับมองว่า การนิเทศภายในเป็นงานของ ครูผู้ทำหน้าที่การนิเทศภายใน รับผิดชอบดำเนินการแทนผู้บริหาร ไม่ได้ใช้ศักยภาพอย่างเต็มที่ในการ ดำเนินการนิเทศภายใน ตลอดจนปัญหาความไม่มั่นใจในตนเองของผู้บริหารที่ขาดความมั่นใจในการ ดำเนินงาน นอกจากนี้ในส่วน of บุคลากรส่วนใหญ่ ยังไม่รู้จุดหมายที่แท้จริงของการนิเทศภายใน มองการ นิเทศภายในคือ การไปสังเกตการสอนของครู เข้าใจการนิเทศว่าเป็นการไปตรวจสอบ จับผิด ประเมิน วิพากษ์วิจารณ์บุคลากรขาดความร่วมมือร่วมใจร่วมคิด ร่วมทำ ตลอดจนสื่อ เครื่องมือ นวัตกรรมใหม่ๆ ทางกรนิเทศ ไม่ได้นำมาใช้เพื่อการสนับสนุนให้เกิดการนิเทศภายในสถานศึกษาได้อย่างแท้จริง (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ, 2545 : 4)

นอกจากนี้การกำหนดปัญหาและความต้องการการนิเทศภายในยังไม่เป็นระบบที่ชัดเจน ครูกับ ผู้ดำเนินการนิเทศไม่ได้วางแผนการนิเทศร่วมกัน การสร้างสื่อและเครื่องมือการนิเทศภายใน ผู้นิเทศปฏิบัติการ นิเทศไม่สม่ำเสมอและต่อเนื่อง ไม่มีการรายงานผลการนิเทศให้ทราบอย่างชัดเจน และจากผลการดำเนินงาน นิเทศติดตามและประเมินผล จึงอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ พบว่า สาเหตุสำคัญประการหนึ่ง คือ ผู้บริหารมี ภารกิจมากจึงไม่สามารถปฏิบัติงานนิเทศภายในสถานศึกษาได้ตามแผนนิเทศที่วางไว้ ประกอบกับบุคลากรใน สถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจการนิเทศภายในสถานศึกษาน้อย ส่งผลให้การจัดกิจกรรมการนิเทศภายใน สถานศึกษาไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร (อัสณีย์วัฒน์ แสงทะตา, 2546 : 44)

จากเหตุผลและความสำคัญของการนิเทศภายในสถานศึกษาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูที่รับผิดชอบการนิเทศภายในของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก ตามโครงสร้างการบริหารงาน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด กลุ่ม 5 ชุนศึก ประกอบด้วย จังหวัดตาก, จังหวัดสุโขทัย, จังหวัดพิษณุโลก, จังหวัดอุตรดิตถ์และจังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อจะนำผลการศึกษามาเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญ และได้ปรับปรุงวิธีการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ตนเองรับผิดชอบ นอกจากนี้ยังเป็นเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบระดับสูงขึ้นไป ตลอดจนนำกระบวนการวิธีการมาใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

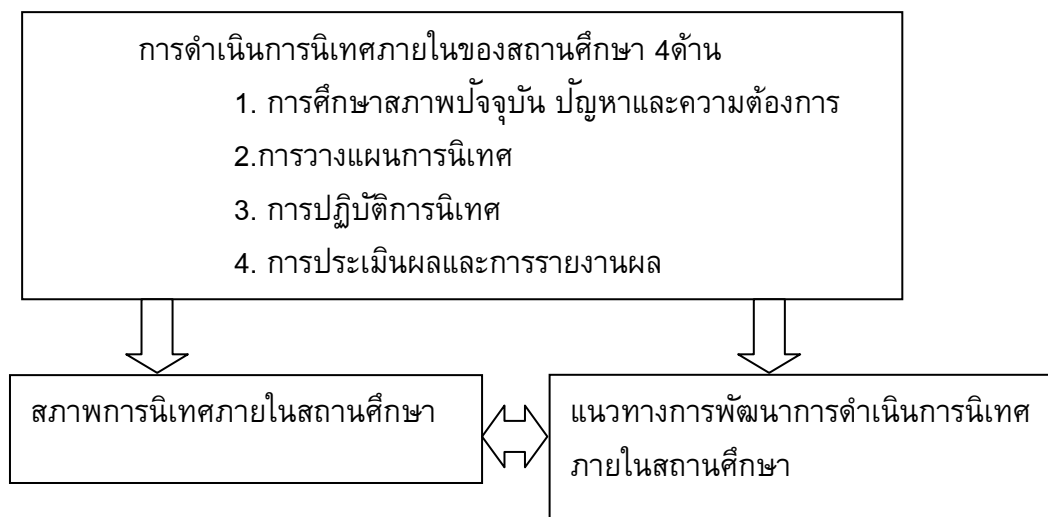
1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินการนิเทศภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกลุ่ม 5 ชุนศึกจังหวัดตาก, จังหวัดสุโขทัย, จังหวัดพิษณุโลก, จังหวัดอุตรดิตถ์และจังหวัดเพชรบูรณ์
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินการนิเทศภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด กลุ่ม 5 ชุนศึก จังหวัดตาก, จังหวัดสุโขทัย, จังหวัดพิษณุโลก, จังหวัดอุตรดิตถ์และจังหวัดเพชรบูรณ์

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสภาพการดำเนินการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด จังหวัด กลุ่ม 5 ชุนศึก โดยมีขอบเขตการวิจัย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ ด้านการวางแผนการนิเทศภายในของสถานศึกษา ด้านการปฏิบัติการณ์นิเทศภายในสถานศึกษา ด้านการประเมินผลและรายงานผล

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพและแนวทางดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด จังหวัดกลุ่ม 5 ชุนศึก ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

วิธีการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพดำเนินการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกลุ่ม 5 ชุนศึก

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารจำนวน 47คน และครูผู้ทำหน้าที่นิเทศภายในสถานศึกษา จำนวน 47 คน ครู กศน.ตำบล 450 คน รวมทั้งหมด 534 คนประกอบด้วย สมรรถนะ 4 ด้าน คือ การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ การวางแผนการนิเทศภายในของสถานศึกษา การปฏิบัติการนิเทศภายในของสถานศึกษา การประเมินผลและการรายงานผล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะการศึกษาศภาพการดำเนินการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด กลุ่ม 5 ชุนศึกเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับโดยเรียงจากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ผู้วิจัยนำไปหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน พิจารณาเพื่อให้ข้อเสนอแนะ ปรับปรุง แล้วนำไปทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้ทำหน้าที่นิเทศภายในสถานศึกษา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากัน 0.98 การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาจัดทำข้อมูล ลงรหัส และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ขั้นตอนที่ 2 เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกลุ่ม 5 ชุนศึก

ประชากร ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกลุ่ม 5 ชุนศึก ผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 5 ปี และมีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท จำนวน 9 ท่าน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์โดยสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกลุ่ม 5 ชุนศึก ผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 5 ปี และมีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท จำนวน 9 ท่าน

ผลการวิจัย

สภาพการดำเนินการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด กลุ่ม 5 ชุนศึกในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การดำเนินการนิเทศภายในของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก ทุกด้านแยกเป็นรายด้าน ดังตาราง 1

ตาราง 1 สภาพการดำเนินการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด กลุ่ม 5 ชุนศึก

สภาพการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ	4.36	0.56	มาก	1
2. ด้านการวางแผนการนิเทศภายในของสถานศึกษา	3.97	0.73	มาก	4
3. ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในของสถานศึกษา	4.08	0.75	มาก	3
4. ด้านการประเมินผลและรายงานผล	4.09	0.66	มาก	2
รวม	4.12	0.64	มาก	

จากตาราง 1 พบว่าสภาพการดำเนินการนิเทศภายในของสถานศึกษาในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.12$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ข้อ 1 ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ ดำเนินการสูงสุด ($\bar{X} = 4.36$) รองลงมา คือข้อ 4 ด้านการประเมินผลและรายงานผล ($\bar{X} = 4.09$) ส่วนข้อที่ ดำเนินการต่ำสุด 2 ด้าน คือข้อ 3 ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.08$) และ ข้อ 2 ด้าน การวางแผนการนิเทศภายในของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.98$)

2. แนวทางการพัฒนาการดำเนินการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกลุ่ม 5 ชุนศึก สรุปได้ดังนี้

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความเข้าใจกับครูผู้ทำหน้าที่นิเทศ บุคลากร ที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา ตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กำหนด ร่วมกันกำหนดการนิเทศงานโดยมีการร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลจากการสรุปผลรายงานประจำเดือนของ ครูและนำมาเปรียบเทียบสรุปปัญหาในแต่ละเดือน ศึกษาจากข้อมูลสารสนเทศการสรุปรายงานผล ประจำเดือนสภาพปัญหา และความต้องการของครูหรือข้อมูลแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในระหว่างการประชุม ประจำเดือน การสร้างความเข้าใจในการดำเนินงานกับบุคลากรถึงความสำคัญ ความจำเป็น สภาพปัญหาโดย การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก ปัจจัยภายในนำข้อมูลการรายงานผลการดำเนินงานมาเป็นข้อมูลประกอบการ พิจารณากำหนดจุดหมายให้ชัดเจนประเมินสภาพความจำเป็นโดยเปรียบเทียบข้อมูลประกอบผลการ ปฏิบัติงานที่รายงานเป็นรายเดือนโดยเปรียบเทียบกับแผนการนิเทศของครูนิเทศ วัดความสำเร็จระหว่างแผน และผลงานมีการวิเคราะห์เพื่อปรับแนวทางการเรียนการสอนทุก 3 เดือน

2.2 ผู้บริหารทำคำสั่งแต่งตั้งคณะผู้นิเทศภายในสถานศึกษาจัดทำคู่มือการนิเทศของสถานศึกษาพร้อม เครื่องมือการนิเทศ นำกิจกรรมที่ได้มาวางแผนการนิเทศรายไตรมาสและรายปี ผู้บริหารและครูนิเทศ ร่วมกัน ศึกษาจากข้อมูลสารสนเทศการสรุปผลการรายงาน สภาพปัญหา และความต้องการของครู มาวิเคราะห์เพื่อ สร้างกิจกรรมที่ตอบสนองต่อความต้องการและแก้ไขปัญหา จัดลำดับความสำคัญและกำหนดประเด็นการ นิเทศ กำหนดแนวทางวิธีการและทางเลือกประเด็นหัวข้อการนิเทศในแต่ละกิจกรรม

2.3 ผู้บริหาร ครูทำหน้าที่ผู้นิเทศและครู มีส่วนร่วมในการนิเทศตามกรอบการดำเนินงาน มากำหนด ขั้นตอนการนิเทศภายในสถานศึกษาดำเนินการนิเทศตามขั้นตอนติดตามความก้าวหน้า ผลการปฏิบัติงาน ปัญหา อุปสรรค การให้คำปรึกษา แนะนำ ดำเนินการตามระยะเวลาที่กำหนดโดยใช้โดยการใช้เครื่องมือการ นิเทศร่วมสร้างเครื่องมือนิเทศและร่วมพัฒนาเครื่องมือในแต่ละกิจกรรม

2.4 ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรร่วมกันกำหนดติดตามตรวจสอบและประเมินผลการจัดการเรียน การสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและ แนวทางการจัดการศึกษาของ กศน. ติดตามผลการใช้สื่อ วิเคราะห์ผลการนิเทศเพื่อพัฒนารูปแบบกิจกรรมทุกไตรมาส ปรับปรุงพัฒนากิจกรรมและพัฒนาเครื่องมือการ นิเทศ ให้สอดคล้องกับผลการนิเทศอย่างสม่ำเสมอ จัดทำรายงานผลการนิเทศเพื่อเสนอต่อต้นสังกัด

อภิปรายผล

1. จากวิจัยการศึกษากระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอก ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด กลุ่ม 5 ขุนศึก มีประเด็นที่ค้นพบสำคัญและน่าสนใจ ที่จะนำมา อภิปรายดังนี้

ระดับการดำเนินการศึกษากระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษาน อกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด กลุ่ม 5 ขุนศึกโดยภาพรวมมีการดำเนินการตามกระบวนการ นิเทศภายใน อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและครูต้องปฏิบัติตามแนวพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติพ.ศ.2542 และแก้ไข ปี พ.ศ.2545 ซึ่งเป็นหัวใจของการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยกล่าวไว้ว่า

กระบวนการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ กระบวนการนิเทศก็เป็นอีกกระบวนการหนึ่งที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ ดังกล่าวนั้นผู้บริหารกับครูจึงร่วมมือกัน จึงทำให้กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด กลุ่ม 5 ชุนศึก อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวันนา ทัดเทียม (2538) ได้กล่าวว่าการนิเทศภายในโรงเรียนหมายถึงกระบวนการปฏิบัติงานร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันของบุคลากรทางการศึกษาภายในโรงเรียน ในการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการปฏิบัติงานของครู เพื่อทำให้เกิดสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น หรือเพื่อพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนให้สูงขึ้นด้วยความเต็มใจและพอใจด้วยกันทุกฝ่าย ทั้งนี้โดยการนำของผู้บริหารโรงเรียนเอง ชารี มณีสรี (2542) ได้กล่าวว่า กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนไว้ว่า เป็นกิจกรรมสำคัญมีขั้นตอนปฏิบัติการทั้งด้านกระบวนการบริหาร กระบวนการนิเทศ และกระบวนการเรียนการสอนควบคู่กันไปอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน

ด้านที่ 1 สมรรถนะด้านการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นผลมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกคนร่วมวิเคราะห์สภาพแวดล้อม สถานภาพสถานศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ร่วมประเมินสถานภาพของสถานศึกษาเพื่อกำหนดของวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จัดลำดับความสำคัญของปัญหาการจัดการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลตัวบ่งชี้คุณภาพด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ข้อมูลตัวบ่งชี้คุณภาพด้านความต้องการด้านภาวะสุขภาพตามเกณฑ์มาตรฐานหาแนวทางแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาสำรวจความต้องการของครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนประเมินความต้องการของครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนครูผู้ทำหน้าที่นิเทศรวบรวมข้อมูล สารสนเทศตรวจสอบความต้องการของสถานศึกษาสอดคล้องกับจันทราณี สงวนนาม (2553) ได้กล่าวว่าการนิเทศภายใน เป็นการนิเทศภายในสถานศึกษา ซึ่งดำเนินการโดยผู้บริหารสถานศึกษาและครู ตลอดจนบุคลากรภายในสถานศึกษา ร่วมมือกันปรับปรุงงานด้านต่างๆ เป็นการส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนอันจะนำมาซึ่งคุณภาพของสถานศึกษาและของผู้เรียนให้อยู่ในระดับที่น่าพึงพอใจ ซึ่งผู้รับการนิเทศ ได้แก่ ครูผู้สอนและบุคลากรภายในสถานศึกษาทุกคนผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอแนวทางในการพัฒนาไว้ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างความเข้าใจกับครูผู้ทำหน้าที่นิเทศบุคลากรที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่สำนักงาน กศน. กำหนดร่วมกับกำหนดการนิเทศงานโดยมีการร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลจากการสรุปผลรายงานประจำเดือนของครูและนำมาเปรียบเทียบสรุปปัญหาในแต่ละเดือนวิเคราะห์ผลการปฏิบัติงานที่รายงานเป็นรายเดือนโดยเปรียบเทียบกับแผนการนิเทศของครูนิเทศ วัดความสำเร็จระหว่างแผนและผลงานมีการวิเคราะห์เพื่อปรับแนวทางการเรียนการสอนทุก 3 เดือน มีการสร้างความเข้าใจในการดำเนินงานกับบุคลากรถึงความสำคัญ ความจำเป็น สภาพปัญหาโดยการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก ปัจจัยภายในนำข้อมูลการรายงานผลการดำเนินงานมาเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณากำหนดจุดหมายให้ชัดเจนประเมินสภาพความจำเป็นโดยเปรียบเทียบข้อมูลประกอบ

ศึกษาจากข้อมูลสารสนเทศการสรุปรายงานผลประจำเดือนสภาพปัญหา และความต้องการของครูหรือข้อมูลแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในระหว่างการประชุมประจำเดือน

ด้านที่ 2 ด้านการวางแผนการนิเทศภายในของสถานศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกคนร่วมประชุม เตรียมความพร้อมในการนำข้อมูลสภาพ ปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของสถานศึกษา จากการจัดลำดับความสำคัญ เพื่อนำมาวางแผนและคิดหาแนวทางเลือกล่วงหน้าที่ดีที่สุดจัดทำแผนการนิเทศภายในของสถานศึกษาโดยการดำเนินการตามขั้นตอนอย่างมีระบบแบบแผน จัดทำแผนการประสานความร่วมมือในการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและงานวิชาการของสถานศึกษาจัดทำแผนการนิเทศภายในสถานศึกษาจัดทำแผนส่งเสริมสนับสนุนสื่อ ได้ตรงตามจริง เพื่อเป็นเครื่องช่วยเพิ่มพูนความรู้ประสบการณ์ แผนพัฒนาบุคลากร ด้านทักษะ ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงให้มีประสิทธิภาพ จัดทำโครงการนิเทศภายในสถานศึกษา ระบุสาระสำคัญเกี่ยวกับหลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย แผนการดำเนินการกิจกรรม ปฏิทินปฏิบัติงาน ทรัพยากรที่ต้องการ นำผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ เพื่อให้ได้ข้อมูลสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของสถานศึกษามาจัดทำแผนเพื่อกำหนดกิจกรรม และแนวทางปฏิบัติงานนิเทศภายในของสถานศึกษาแผนการนิเทศการเรียนการสอนในกลุ่มสาระต่างๆโดยเน้นการนิเทศแบบกัลยาณมิตร เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนวางแผนในการปฏิบัติการนิเทศนำเอาทางเลือกที่จะดำเนินการร่วมกันกำหนดรายละเอียดกิจกรรมจัดทำแผนการส่งเสริมให้รักการอ่านอย่างต่อเนื่องแผนการนิเทศการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงและปฏิบัติจริง ส่งเสริมให้รักการอ่าน จอมพงศ์ มงคลวนิช (2554) ได้กล่าวว่าการนิเทศการสอนภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกันของผู้บริหารกับบุคลากรภายในสถานศึกษาซึ่งจะต้องร่วมมือกันช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานของครู เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนให้สูงขึ้นตามจุดมุ่งหมายที่ทางสถานศึกษาคาดหวังผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอแนวทางในการพัฒนาไว้ดังนี้ ผู้บริหารทำคำสั่งแต่งตั้งคณะผู้นิเทศภายในสถานศึกษา ผู้บริหารและครูนิเทศ ร่วมกันศึกษาจากข้อมูลสารสนเทศการสรุปผลการรายงาน สภาพปัญหา และความต้องการของครู มาวิเคราะห์เพื่อสร้างกิจกรรมที่ตอบสนองต่อความต้องการและแก้ไขปัญหา จัดลำดับความสำคัญและกำหนดประเด็นการนิเทศ กำหนดแนวทางวิธีการและทางเลือกประเด็นหัวข้อการนิเทศในแต่ละกิจกรรม นำกิจกรรมที่ได้มาวางแผนการนิเทศรายไตรมาสและรายปี จัดทำคู่มือการนิเทศพร้อมเครื่องมือการนิเทศของสถานศึกษา

ด้านที่ 3 ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในของสถานศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกคนร่วมนิเทศ เกี่ยวกับวิธีการใช้สื่อการเรียนการสอน รับทราบและนำเอาปัญหาความต้องการมาพิจารณา หาทางช่วยเหลือสนับสนุนสื่อการเรียนรู สร้างเครือข่ายระบบการนิเทศภายในของสถานศึกษา หรือสถานศึกษาอื่นภายในกลุ่ม 5 ชุนศึก ประสานงานสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเพื่อพัฒนาระบบการนิเทศวิชาการและการเรียนการสอนของสถานศึกษา ประชุมคณะปฏิบัติงานเพื่อความพร้อม ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการการดำเนินการนิเทศภายในของสถานศึกษา ดำเนินการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอน ในรูปแบบที่หลากหลายและเหมาะสม

กับสถานศึกษา สร้างและพัฒนาเครื่องมือการนิเทศการเรียนการสอนในสถานศึกษาพัฒนาปรับปรุงสื่อการเรียนการสอนให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องเทียบเคียงได้กับงานวิจัยสันติ บุญภิรมย์(2552 : 204) ได้กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง กิจกรรมหนึ่งในหลายๆ กิจกรรม ของการบริหารการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงเงื่อนไขการเรียนและความเจริญงอกงามของผู้เรียน โดยมุ่งให้ผู้สอนได้ปรับปรุงวิธีการสอนและจัดกิจกรรมอื่นควบคู่ไปด้วย เช่น กิจกรรมเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ กิจกรรมมนุษยสัมพันธ์ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้กล่าวว่าการนิเทศการสอน เป็นกระบวนการจัดการศึกษาเพื่อชี้แนะให้ความช่วยเหลือและความร่วมมือกับครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอแนวทางในการพัฒนาไว้ดังนี้ ผู้บริหาร ครูทำหน้าที่ผู้นิเทศและครู มีส่วนร่วมในการนิเทศตามกรอบการดำเนินงาน มากำหนดขั้นตอนการนิเทศภายในสถานศึกษา ร่วมในการสร้างเครื่องมือนิเทศและร่วมพัฒนาเครื่องมือในแต่ละกิจกรรม ดำเนินการนิเทศตามขั้นตอนติดตามความก้าวหน้า ผลการปฏิบัติงาน ปัญหา อุปสรรค ให้คำปรึกษา แนะนำ ดำเนินการตามระยะเวลาที่กำหนดโดยใช้โดยการให้เครื่องมือการนิเทศ

ด้านที่ 4 ด้านการประเมินผลและการรายงานผลปฏิบัติการนิเทศภายในของสถานศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกคนร่วม ปรับปรุง การตรวจสอบและ ทบทวนคุณภาพการนิเทศภายในของสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุงการปฏิบัติงาน ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษา และหน่วยงานอื่น ในการปรับปรุงและพัฒนาการนิเทศภายในของสถานศึกษา จัดทำรายงานผลการนิเทศภายในของสถานศึกษาต่อผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน และสำนักงาน กศน.จังหวัดเทียบเคียงได้กับงานวิจัย วัชรรา เล่าเรียนดี(2548) ได้กล่าวว่า การนิเทศภายในโรงเรียนว่าเป็นกระบวนการนิเทศการศึกษาและกิจกรรมต่างๆที่มุ่งพัฒนาการเรียนการสอนที่จัดดำเนินการในโรงเรียนโดยคิบบุคลากรในโรงเรียนเป็นหลัก ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนคณะครู และบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในโรงเรียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอแนวทางในการพัฒนาไว้ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรร่วมกันกำหนดติดตามตรวจสอบและ ประเมินผลการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและแนวทางการจัดการศึกษาของ กศน. ติดตามผลการใช้สื่อ วิเคราะห์ผลการนิเทศเพื่อพัฒนารูปแบบกิจกรรมทุกไตรมาส ปรับปรุงพัฒนา กิจกรรมและพัฒนาเครื่องมือการนิเทศ ให้สอดคล้องกับผลการนิเทศอย่างสม่ำเสมอ จัดทำรายงานผลการนิเทศเพื่อเสนอต่อต้นสังกัด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกคนร่วมศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลตัวบ่งชี้คุณภาพด้านความต้องการด้านภาวะสุขภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน ครูผู้ทำหน้าที่นี้เทศรวบรวมข้อมูล สารสนเทศตรวจสอบความต้องการของสถานศึกษา

2 การวางแผนการนิเทศภายในของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกคนร่วมกันนำเอาทางเลือกที่จะดำเนินการมาร่วมกันกำหนดรายละเอียดกิจกรรม ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกคนร่วมจัดทำแผนการส่งเสริมให้รักการอ่านอย่างต่อเนื่อง

3 การปฏิบัติการนิเทศภายในของสถานศึกษา ผู้บริหาร ครูทำหน้าที่ผู้นิเทศและครู มีส่วนร่วมในการนิเทศตามกรอบการดำเนินงาน มากำหนดขั้นตอนการนิเทศภายในสถานศึกษาดำเนินการนิเทศตามขั้นตอนติดตามความก้าวหน้า ผลการปฏิบัติงาน ปัญหา อุปสรรค การให้คำปรึกษา แนะนำ ดำเนินการตามระยะเวลาที่กำหนดโดยใช้โดยการใช้เครื่องมือการนิเทศ ร่วมสร้างเครื่องมือนิเทศและร่วมพัฒนาเครื่องในแต่ละกิจกรรม

4 การประเมินผลและการรายงานผลการนิเทศภายในของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกคนร่วมติดตามตรวจสอบและประเมินผลการเรียนการสอนสรุปผลการใช้สื่อ ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกคนร่วมกำหนดกฎเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาหาแนวทางการการทำแผนการนิเทศการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงและปฏิบัติการจริง เพื่อส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่อง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัด กลุ่ม 5 ขุนศึก

2. ควรศึกษาการนิเทศการเรียนการสอนโดยเน้นการนิเทศแบบกัลยาณมิตร เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัด กลุ่ม 5 ขุนศึก

เอกสารอ้างอิง

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2545). *สภาพและปัญหาการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: มปป.

จันทร์ธานี สงวนนาม. (2553). *ทฤษฎีและแนวทางปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). นนทบุรี: บุ๊คพอยท์.

จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2554). *การศึกษาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน: การบริหารองค์กรและบุคลากรทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีสยาม.

ซารี มณีศรี. (2542). *การนิเทศการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ศิลปาบรรณาการ.

- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารงานสหวิชาการกรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ.
- เมตต์เมตต์การุณจิต. (2543). การนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา. *วารสารวิชาการ*, 3(4): 54-60.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2546). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย, สำนักงาน. (2556). *นโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานปีงบประมาณ 2556*. มปท.: มปป.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์.
- สุรศักดิ์ ปาเฮ. (2545). การนิเทศภายในหัวใจของการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียน. *วารสารวิชาการ*, 5(8): 25-29.
- อัสณีย์วิทย์ แสงทะตา. (2546). *การศึกษากิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนที่สนับสนุนการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนของครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ*. มปท.: มปป.

นโยบายการตีพิมพ์วารสารครูพิบูล

วารสารครูพิบูล เป็นวารสารที่เผยแพร่ผลงานวิจัย และบทความวิชาการ ในสาขาครุศาสตร์ เพื่อให้ นักวิจัยและเจ้าของผลงานวิชาการสามารถเตรียมต้นฉบับได้ถูกต้องและได้มาตรฐานตามระเบียบของวารสาร คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จึงขอชี้แจงดังนี้

1. บทความที่วารสารรับตีพิมพ์ต้องเป็นบทความในกลุ่มสาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ โดยเน้น หลักสูตรและการสอน การบริหารการศึกษา เทคโนโลยีทางการศึกษา วิจัยทางการวิจัย การวัดและ ประเมินทางการศึกษา จิตวิทยาการศึกษา
2. รับบทความวิจัย (Research Article) เป็นหลัก และรับบทความวิชาการ (Review Article) กับ บทความปริทัศน์หนังสือ (Book Review) เป็นอันดับรอง
3. บทความจะต้องไม่เคยตีพิมพ์เผยแพร่ที่ไหนมาก่อน และไม่อยู่ระหว่างการพิจารณาของวารสารฉบับ อื่น หากตรวจสอบพบว่ามี การตีพิมพ์ซ้ำซ้อน ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนแต่เพียงผู้เดียว
4. บทความทุกเรื่องได้รับการพิจารณากลั่นกรองโดยผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review: Double Blind) จำนวน 2 ท่านต่อบทความ โดยเป็นผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกมหาวิทยาลัยอย่างน้อย 1 ท่าน
5. ผู้เขียนต้องยินยอมปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กองบรรณาธิการวารสารกำหนด และผู้เขียนต้องยินยอมให้ บรรณาธิการ แก้ไขความสมบูรณ์ของบทความได้ในขั้นตอนสุดท้ายก่อนเผยแพร่
6. บทความใดที่ผู้อ่านเห็นว่าได้มีการลอกเลียนหรือแอบอ้างโดยปราศจากการอ้างอิง หรือทำให้เข้าใจ ผิดว่าเป็นผลงานของผู้เขียน กรุณาแจ้งให้กองบรรณาธิการทราบ จะเป็นพระคุณยิ่ง

การจัดส่งต้นฉบับ

1. จัดส่งทางไปรษณีย์ โดยแนบผลงานนิพนธ์ต้นฉบับ 1 ชุด พร้อมแผ่นซีดีที่บรรจุข้อมูลต้นฉบับ 1 แผ่น มายัง กองบรรณาธิการวารสารครูพิบูล คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม (ส่วนวังจันทน์) ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 65000 โทรศัพท์ 088-7843587 โทรสาร 055-230597
2. จัดส่งทางอีเมล ที่ psrueduja@gmail.com
3. จัดส่งผ่านระบบ Thai-Jo ที่ www.tci-thaijo.org/index.php/edupsru/index/

การเตรียมต้นฉบับ

1. บทความที่รับพิจารณาตีพิมพ์ต้องพิมพ์เป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ พิมพ์ต้นฉบับด้วยกระดาษขาวขนาดเอ 4 หน้าเดียว เนื้อหาของบทความทั้งหมดจะต้องไม่เกิน 15 หน้า กำหนดระยะห่างจากขอบกระดาษตามมาตรฐานของ Microsoft Office Word (เว้นระยะขอบบน 3 เซนติเมตร เว้นระยะขอบล่าง 2 เซนติเมตร เว้นระยะขอบซ้ายและขวาข้างละ 2.54 เซนติเมตร)
2. บทความทุกประเภทส่วนต้นต้องมีส่วนประกอบทั่วไปทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ดังนี้
 - ชื่อเรื่อง
 - ชื่อผู้เขียน (ครบทุกคน)
 - สถานที่ทำงาน/หน่วยงานของผู้เขียนครบทุกคน
 - วุฒิการศึกษาชั้นสูงสุด ตำแหน่งวิชาการ (ถ้ามี) และ Email เฉพาะผู้เขียนหลัก (Corresponding Author)
3. บทความทุกประเภท ยกเว้นบทปริทรรศน์หนังสือ ต้องมีบทคัดย่อ (Abstract) ความยาว 1 ย่อหน้า ไม่เกิน 250 คำและ ได้บทคัดย่อใส่คำสำคัญ (Keywords) ไม่เกิน 5 คำ บทคัดย่อและคำสำคัญให้เขียนทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ(TH SarabunPSK 16)
4. เนื้อหา สำหรับบทความวิจัยประกอบด้วยหลักสำคัญคือ บทนำที่กล่าวถึงความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาอาจรวมการทบทวนเอกสาร วัตถุประสงค์การวิจัย กรอบแนวคิดการวิจัย (ถ้ามี) สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี) วิธีดำเนินการวิจัย ผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย ข้อเสนอแนะ และเอกสารอ้างอิงพิมพ์แบบ 1 คอลัมน์ ตัวอักษร TH SarabunPSK 16 สำหรับทั้งภาษาไทย และ ภาษาอังกฤษ
5. เนื้อหา สำหรับบทความวิชาการ และบทความปริทรรศน์ประกอบด้วยหลักสำคัญคือ บทนำ หัวข้อที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา หัวข้อย่อยภายในเนื้อหา บทวิจารณ์และสรุป และเอกสารอ้างอิง พิมพ์แบบ 1 คอลัมน์ ตัวอักษร TH SarabunPSK 16 ทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ
6. การอ้างอิงในเนื้อเรื่อง ให้ใช้วิธีการอ้างอิงแบบนาม-ปี (Author-date in-text citation) โดยระบุชื่อและนามสกุลผู้แต่ง กรณีภาษาไทย และ นามสกุล กรณีภาษาอังกฤษ และปีพิมพ์ เช่น (ประวิทย์ หลักบุญ, 2528) (Feshbach, and Singer, 1971) หรือ ประวิทย์ หลักบุญ (2528) Feshbach, and Singer (1971) ซึ่งใส่ไว้ข้างหน้าหรือข้างหลังข้อความที่ต้องการอ้างอิง เพื่อบอกแหล่งที่มาของข้อความนั้น และอาจระบุเลขหน้าของเอกสารที่อ้างด้วยก็ได้หากต้องการ เช่น ประวิทย์ หลักบุญ (2528: 12) Feshbach, and Singer (1971: 123)
7. การเขียนเอกสารอ้างอิงท้ายเล่ม (Reference Citation) โดยการรวบรวมรายการเอกสารทั้งหมดที่ผู้เขียนได้ใช้อ้างอิงในการเขียนผลงานนั้นๆ จัดเรียงรายการตามลำดับอักษรชื่อผู้แต่ง ภายใต้หัวข้อเอกสารอ้างอิง สำหรับบทความภาษาไทย หรือ References สำหรับบทความภาษาอังกฤษ โดยใช้รูปแบบการเขียนเอกสารอ้างอิงแบบ APA (American Psychological Association) ตัวอย่างการเขียนมีดังนี้

หนังสือ

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง. (ครั้งที่พิมพ์). สถานที่พิมพ์: ผู้จัดพิมพ์.

ตัวอย่าง

พระมหาสุทิตย์ อาภากรโร. (2547). *เครือข่าย: ธรรมชาติ ความรู้ และการจัดการ*. กรุงเทพฯ: โครงการเสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อชุมชนเป็นสุข (สรส.).

Porter, M.E. (1990). *The competitive advantage of nations*. New York: Free Press.

บทความ/เรื่อง/ตอน ในหนังสือรวมเรื่อง

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อบทความ. ในชื่อบรรณาธิการ (บรรณาธิการ), ชื่อเรื่อง (ฉบับพิมพ์ หน้าปรากฏบทความ). สถานที่พิมพ์: ผู้จัดพิมพ์.

ตัวอย่าง

กอบกุล ราชะนาคร. (2543). กฎหมายกับการจัดการทรัพยากรน้ำและชายฝั่งทะเล. ใน อานันท์ กาญจนพันธ์ (บรรณาธิการ), *พลวัตชุมชนในการจัดการทรัพยากรกระบวนทัศน์และนโยบาย* (หน้า 395). กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).

Resnick, L. (1991). Shared cognition: Thinking as social practice. In W. Resnick, J. Levine, & S. Teasley (Eds.), *Perspectives on socially shared cognition* (pp. 1-22). Washington, DC: American Psychological Association.

บทความในวารสาร

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อบทความ. ชื่อวารสาร, ปีที่(ลำดับที่), เลขหน้าที่ปรากฏบทความในวารสาร.

อนุ เจริญวงศ์ระยับ, ชูลีกร ยิ้มสุด, และ ภิญญาพันธ์ ร่วมชาติ. (2549). ปัจจัยเชิงสาเหตุและผลของการใฝ่รู้ทางวิทยาศาสตร์ในนักเรียนช่วงชั้นที่ 4. *วารสารวิธีวิทยาการวิจัย*, 19(1), 13-39.

Heinz, W. R., Kelle, U., Witzel, A., & Zinn, J. (1998). Vocational training and career development in Germany: Results from a longitudinal study. *International Journal of Behavioral Development*, 1, 77-101.

การอ้างอิงจากแหล่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง. วันที่สืบค้น, จาก แหล่งข้อมูลที่สืบค้น

ตัวอย่าง

Electronic reference formats recommended by the American Psychological Association. (2000, October 12). Retrieved October 23, 2000, from <http://www.apa.org/journals/webref.html>.

Eid, M., & Langeheine, R. (1999). The measurement of consistency and occasion specificity with latent class models: A new model and its application to the measurement of affect. *Psychological Methods*, 4, 100-116. Retrieved November 19, 2000, from the PsycARTICLES database.

วารสารครูพิบูล

Journal of Faculty of Education Pibulsongkram Rajabhat University

ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน 2559

บทความวิจัย

การศึกษาการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39
จังหวัดพิษณุโลก ศึกษาแบบเรียนร่วม โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏ

A study of power usage of School Administrators Under the Secondary Education Service Area Office 39 Phitsanulok
อภีรัฐพงศ์ สุกิจประภาณนท์ นิคม นาคอ้าย*

แนวทางการดำเนินงานแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลในโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก

Guideline for the operation of Individualized Education Program in the inclusive pilot schools
under Phitsanulok Educational Service Area Office

ประภาพร ปาจิตร ศิริวิมล ใจงาม*

การพัฒนาโมบายแอปพลิเคชัน เรื่องระบบเลขฐาน วิชาคณิตศาสตร์คอมพิวเตอร์
สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

The Development of Mobile Application in Mathematics for Computer Subject about Base Number System
for Second Year Students of Vocational Certificate Majoring in Business Computer

อาพร มณีนิล* คุณอนันท์ นิรมล กฤตยากาญจน์ ไตพิทักษ์

การศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาการให้บริการนักศึกษาพิการ
ของศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ ในระดับอุดมศึกษา

A Study of and Proposed Guidelines for the Development of Students with Disabilities Services
in Disabilities Support Services Center at Higher Education Institutes

วันทนา สวนเศรษฐ* สุวพัชร ช่างพินิจ

การศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดกลุ่ม 5 ขุนศึก

A Study of Conditions and Guideline for Internal Supervision Performance in School under
Province Non-formal and Informal Education Supporting Office in 5 Khunsuk Group

อุทัยรัตน์ แสงพระจันทร์* อุดุลย์ วังศรีคุณ

กองบรรณาธิการวารสารครูพิบูล คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม (ส่วนวังจันทน์)

66 ถ.วังจันทน์ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000

โทรศัพท์ 088-7843587 โทรสาร 055-230597

Email: psruedu@gmail.com

<http://www.tci-thaijo.org/index.php/edupsru/index>

